

ŻYCIE

MIESIĘCZNIK

**Organ Związku Straży Pożarnych
Woj. Kieleckiego.**

Komitet Redakcyjny:

**Prezydium Zarządu Związku Straży Pożarnych
Województwa Kieleckiego.**

Redakcja i Administracja:

**Kielce, Sienkiewicza Nr 15, telefon 514,
Konto P. K. O. Nr 63090.**

STRAŻACKIE

!! W JEDNOŚCI SIŁA !!

TREŚĆ: 1) U progu Nowego Roku, 2) Pożary Kominowe, 3) Rola i zadanie instruktorki samarytańsko-pożarniczej, 4) Straże Pożarne, a wojna aerochemiczna, 5) Wytoczne prace Zw. Straży Poż., 6) Akcja przeciwpożarowa, 7) Protokoły Nr 7, 9 i 10, 8) Oznaka Strzelecka, 9) Okólnik Gł. Zw. w sprawie Floty Narodowej, 10) Okólniki, 11) Ostateczne wyniki zawodów Okręgowych, 12) Kronika pożarowa, 13) Porównawcze zestawienie zasiłków, 14) Ogłoszenia.

OD REDAKCJI

Wobec tego, że w ostatnim kwartale napotkaliśmy na szereg trudności natury technicznej, niezależnych zupełnie od wydawnictwa, zmuszeni jesteśmy ograniczyć się w roku bieżącym do wydania zaledwie 9 numerów „Życia Strażackiego“, za co też Szanownych Czytelników przepraszamy.

Dzisiejszy numer wydajemy jako ostatni w roku 1930, na czym zamykamy rocznik.

Wszystkim Druhom Członkom Straży Pożarnych, Zarządów Okręgowych, oraz Członkom Korpusu Technicznego — najserdeczniejsze życzenia z okazji świąt Bożego Narodzenia i Nowego Roku przesyła

**Zarząd Związku Straży Pożarnych
Województwa Kieleckiego.**

Zmiana na stanowisku Inspektora Związku Wojewódzkiego

Z dniem 1 stycznia 1931 roku stanowisko p. o. Inspektora Związku Wojewódzkiego obejmuje druh Józef Plebanek starszy instruktor okręgu będzinського, który objął również obowiązki redaktora naszego pisma.

U progu Nowego Roku

Wkraczając w progi Nowego Roku zdać sobie musimy sprawę z dokonanych w ciągu roku ubiegłego prac i zamierzeń organizacyjnych, zamknąwszy zaś

bilans rocznego dorobku poddać osiągnięte wyniki i zamierzenia, — krytyce i rozważaniom nad ich celowością.

Rok ubiegły był sprawdzianem naszej gotowości bojowej, jako ciężki rok klęski pożarowej, dla oparowania której strażę zawsze mężnie stawały, zwalczając groźny żywioł.

Stwierdzić należy, że strażę nasze przy spełnianiu swych obowiązków obywatelskich, w miarę możliwości i posiadanych środków technicznych, wykazały nader dużo dobrej woli i złożyły dodatni egzamin ze sprawności bojowej. Śmiało rzecz możemy, że polskie wyszkolenie strażackie stanęło na wysokości swego zadania.

Nie możemy jednak powiedzieć tego w odniesieniu do prac organizacyjno-gospodarczych jak również co do zaopatrzenia technicznego naszych taborów, pozostawiających jeszcze dużo do życzenia.

Coprawda pociesającym objawem w ubiegłym roku, było stopniowe kompletowanie i motoryzacja taboru zataczająca coraz szerze kręgi.

Prace dokonane pozwalają nam z zadowoleniem spojrzeć na nasze wysiłki w ubiegłym roku w przekonaniu że nie były one bezowocne.

Zdobyte doświadczenie pozwoli nam pokonać ogrom oczekującej nas pracy i przezwyciężyć wszystkie trudności finansowe i organizacyjne by sprostać zadaniom wielkiej idei Służby Obywatelskiej Strażactwa Polskiego,

Rok Nowy rozpocząć musimy z wiarą we własne siły i przeświadczeniem, że dołożymy wszelkich starań w kierunku uzupełnienia naszych braków technicznych i usprawnienia prac organizacyjno-gospodarczych.

Dla należytego przeprowadzenia zamierzonych poczyniń koniecznem jest opracowanie programów pracy w myśl założeń i instrukcyj władz strażackich oraz dostosowanie ich do miejscowych warunków i możliwości wykonania.

Prócz tego pamiętać należy, aby układając wytyczne przyszłej pracy mieć na uwadze, że w roku 1932 zbierze się w Warszawie prawdopodobnie Międzynarodowy Kongres Związków Straży Pożarnych w czasie którego Strażactwo Polskie winno wykazać nie tylko swą wysoką sprawność bojową, lecz również i wzorową organizację techniczno-gospodarczą dając świadectwo, że w ciągłej trosce o postęp pod żadnym względem nie ustępujemy zachodnio-europejskim strażom.

A więc Druhowie! świadomi swych celów ufni we własne siły, energję i twórczość rodzimą zabierzmy się do dzieła i pracy na pożytek bliżniemu i ku chwale Ojczyzny.

J. Plebanek.

Pożary kominowe.

Bardzo często spotykamy się z pożarami kominów, które w skutkach swoich nieraz stają się dość groźne a nawet trudne do opanowania. Dlatego też powinniśmy się bliżej zapoznać ze zjawiskiem tego pożaru, a w szczególności ze sposobem gaszenia ich w zarodku.

Wiemy że powodem powstawania pożarów kominowych są sadze które wytwarzają się wskutek niezupełnego spalania się ciała opałowego. Sadze osiadają w piecu i przewodzie kominowym, zaś przy odpowiedniej temperaturze zapalają się i wywołują t. zw. pożar kominowy. Uprzątnąć sobie musimy, że sadze kominowe nie są jednakowe, że rodzaj ich jest uzależniony od paliwa, jakim się pali w piecach. To też rozróżniamy pięć rodzajów sadzy, mianowicie: błyszczące, twarde, lekkie czarne i lekki pył.

Najniebezpieczniejszymi są sadze błyszczące, które powstają, w postaci twardo-czarnej warstwy, od palenia przeważnie mokrem drzewem. Usunięcie z komina sadzy błyszczących przedstawia pewną trudność ponieważ narzędzia kominarskie jakich używa się obecnie do czyszczenia ześlizgują się po gładkiej powierzchni i pozostawiają nadal całe masy błyszczącej polewy sadzy.

Jako jedyny i skuteczny środek do zupełnego usunięcia tej sadzy jest t. zw. wypalanie komina, które trwa kilka godzin i nastąpić może jedynie pod dozorem siły fachowej to jest kominarza.

Sadze błyszczące są łatwo zapalne i palą się jasnym płomieniem. Przy wysokiej temperaturze wydzielają ogromne kłęby dymu, a z warstwy sadzy formują się pęcherze, które najczęściej powodują zatkanie się komina, a pod naporem nagromadzonych tam gazów może nastąpić rozsądzenie takowego.

Sadze tłuste powstają tak samo jak błyszczące z mokrego drzewa, lecz są mniej niebezpiecznymi ponieważ posiadają wysoką temperaturę zapalną, przez co też trudniej zapalają się. Sadze te kiedy zwilgotnieją, zatykają rury i wszelkie otwory do komina.

Sadze twarde są to nic innego, jak tylko sadze tłuste w wysuszonym stanie, które podobne są do błyszczących, tylko twardsze i trudniej zapalne od tych ostatnich. A kiedy zapalą się to palność ich jest o wiele silniejsza, ponieważ zawierają w sobie wielką ilość węglowodorów.

Sadze lekkie-czarne powstają z węgla kamiennego i różnią się od poprzednich tem, że tylko tlą się a nie palą płomieniem. To też mniemanie jest mylne, że ich tlenie nie jest niebezpieczne dla spowodowania pożaru. Przeciwnie, sadze takie mogą przedostać się przez szczeliny w kominie na przyległe belki, a pizy dostępie powietrza spowodować pożar przylegającej części budynku.

Sadze lekkie (pył) powstają przeważnie z suchego lekkiego drzewa, wysuszonego torfu i węgla brunatnego. Zaś własności posiadają takie same jak sadze lekkie-czarne.

Największą przyczyną tworzenia się sadzy, są złe palące się piece i wadliwie zbudowane kominy. Samo tworzenie się warstwy z osiadających sadzy jest tak nieznaczne, że trudnem jest do zauważenia, chyba, że przypadkowo jakiś kawałek takiej warstwy oderwie się i spadnie do komina.

Dodać również należy, że jedną z największych przyczyn powstawania pożarów kominowych, jest lekkomyślność i za ostre palenie w piecach.

Ostrem paleniem nazywamy mocne naładowanie pieca łatwopalnym paliwem. Wtedy płomień wprost przedostaje się do wnętrza komina, od którego zapalają się sadze i wtenczas powstaje pożar kominowy. Do winy takiego pożaru najczęściej nikt przyznać się nie chce i przeważnie winę składa się na kominarza, który według zdania poszkodowanego, komin nie przepisowo wyczyścił. Zdarzały się jednak takie wypadki, że na drugi dzień po dobrem i przepisowym wyczyszczeniu komina wybuchł pożar. Wina tylko wtenczas spadnie na kominarza o ile tenże zauważy w kominie sadze błyszczące a nie zawiadomi o tem właściciela domu, lub nie nalega do wypalenia tychże. (d. c. n.)

Rola i zadanie Instruktor^{ki} samarytańsko-pożarniczej

Ponieważ wychowanie społeczeństwa w duchu samarytańsko-pożarniczym jest zadaniem instruktor^{ki}, więc musi ona być wyrazicielką i propagatorką ideałów samarytańskich, oraz zdolną organizatorką pracy społecznej.

Niewiasta obejmująca stanowisko instruktorki musi sobie zdać sprawę ze stanowiska w społeczeństwie, musi postępować tak, aby społeczeństwo czuło, że jej praca jest niezbędna i potrzebna, tak, jak potrzebny jest codzienny posiłek i codzienna pomoc życzliwego przyjaciela.

Instruktorka z racji swego stanowiska musi znać warunki życia i pracy swego środowiska i umieć ogarniać sercem i umysłem codzienne potrzeby społeczeństwa.

Nie może być jej również obcy całokształt urządzeń socjalnych i społecznych, lecz przeciwnie musi ona je znać i współpracować tak, aby nie było zgrzytów i rozbieżności.

Dlaczego? Dlatego, że rozbieżność różnych kierunków pracy społecznej w całokształcie zagadnień socjologiczno-społecznych jest niedopuszczalna, gdyż każde zagadnienie i każda dziedzina pracy, musi mieć nie tylko miejsce w społeczeństwie, ale i zapewnione warunki bytu i rozwoju, oraz musi być w zgodzie z ogólnymi hasłami socjologicznymi.

Instruktorka jest powołana do pilnowania zgody ideałów samarytańskich z ogólnymi hasłami i utrzymywania charakteru pracy na właściwym poziomie.

Instruktorka to dobry duch ściśle zespolony z duchem społeczeństwa, które ze swej strony musi iść po linii jej poczyniń i zabiegów około realizacji programów samarytańskich.

Instruktorka nie może być czemś przypadkowym w społeczeństwie, bez ściśle określonego celu, nieświadoma swej roli i zadań.

Pomiędzy instruktorką a społeczeństwem, środowiskiem, w którym ona pracuje, musi być ściśle porozumienie, wzajemna pomoc i zaufanie, bowiem w innych warunkach, nie tylko współpraca, ale i istnienie instruktorki skazane jest na zagładę.

Niema takiej dziedziny pracy społecznej, a nawet najej, którą bez duchowego porozumienia i braku wzajemnej ufności mogła się rozwijać i być pożyteczną.

Patrzmy na to co się dzieje w społeczeństwie — wielkiej myśli... i wielkie dzieła upadają, idą w zapomnienie i czekają lata całe na wskrzesicieli, dlatego, że w społeczeństwie nie wykazano dostatecznego zrozumienia dla pracowników społecznych, albo ich nie było.

Pracownik społeczny jest dziś niezbędny, to nauczyciel, którego zadaniem jest pouczać szerokie rzesze o potrzebie wzajemnej współpracy nad realizacją wielkich myśli społecznych.

Brak społeczników jest dowodem, że społeczeństwo bardzo słabo reaguje na myśl społeczną, a wskutek tego rozwój społeczny na długie lata zostaje zahamowany.

Takim nauczycielem, społecznikiem, jest instruktorka, to też aby najlepiej spełniła swoje zadanie, musi być:

a) człowiekiem o wysokiej kulturze umysłowej i wysokim poziomie etycznym, kochającym ludzkość bez zastrzeżeń — musi umieć z tego zdać sprawę, że jest częścią ludzkości przeznaczoną do wyższych celów, a wszelkie jej prace muszą być owiane duchem ewangelicznym.

b) światłym obywatelem, świadomym swych obowiązków w stosunku do Państwa i nie mogą być jej obce ścierające się prądy polityczne nurtujące społeczeństwo.

c) wychowawczynią i nauczycielką społeczną o wysokim światopoglądzie ideologicznym, zdająca sobie sprawę z odpowiedzialności swej wysokiej funkcji społecznej i przyjętych obowiązków w stosunku do jednostek zbiorowych, które kieruje i za które jest odpowiedzialna.

d) twórczym pracownikiem społecznym umiętającymi budować nowe formy życia społecznego, umiętającimi łagodzić nieporozumienia gromadnego życia i być niejako dobrym duchem zbiorowiska ludzkiego.

e) fachowcem, mającym głęboką wiedzę ze swej dziedziny pracy i wielką umiętność godzenia wiedzy z codziennym życiem.

Instruktorka bez starannego przygotowania fachowego będzie pracowała po dyletancku i bez zrozumienia sprawy.

Pozatem musi posiadać jeszcze osobiste zalety umysłowe i fizyczne gdyż człowiek słaby, niedołężny, ograniczony, z fizycznymi defektami zawsze przynosi tylko szkodę w pracy, a nigdy pożytku.

Rzecz pracy samarytańsko-pożarniczej zależny jest w zupełności od ilości i jakości sił kierowniczych, więc najpilniejszą potrzebą i troską władz miodarodajnych powinno być stworzenie Zeńskiego Korpusu Technicznego.

Halina Grzędzińska

Instruktorka

Straże Pożarne a wojna aerochemiczna

I.

Udział straży w ćwiczeniach OPL i OPG zagranicą.

Rola straży pożarnych w obronie zbiorowej ludności cywilnej we wszystkich państwach nabiera coraz większego znaczenia.

W skróceniu postaram się przedstawić sprawozdania z ostatnich ćwiczeń OPL i OPG* zagranicą, oraz udział w nich straży pożarnych jako jednego z elementów obrony.

We Francji, w końcu lipca ub. r. w **Lugdunie** — na podstawie rozkazu sztabu francuskiego — odbyły się wielkie manewry aerochemiczne — przeprowadzone było bombardowanie i zagazowanie miasta.

Liczne eskadry lotnicze odtworzyły nalot nieprzyjaciela — artylerja przeciwlotnicza, olbrzymich rozmiarów reflektory, pomocnicze organizacje straży pożarnych i ludności cywilnej — odtwarzały obronę czynną i bierną OPL i OPG.

Celem właściwym tych ćwiczeń było sprawdzenie skuteczności i środków obrony ludności cywilnej oraz kontrola współpracy wszystkich elementów obrony.

Rezultaty wypadły naogół dodatnio i ćwiczenia takie mają być przeprowadzane we wszystkich miastach francuskich, którym grozić może w przyszłości napad lotnictwa nieprzyjacielskiego.

W Niemczech w m. Kaiserlautern 8-ma bawarska kolumna sanitarna pod kierownictwem Dra Büschera z Hamburga oraz Ewerta z Berlina, przy udziale straży pożarnych — przeprowadziła ćwiczenie „Napad nieprzyjacielskiego lotnictwa na miasto niemieckie“ jako studjum obrony przeciw wszystkim gazom bojowym. W założeniu przyjęto, że użyte są gazy: tlenek węgla, fosgen, oraz gazy mieszane (błękitny, żółty i niebieski krzyż). Ćwiczenie trwało 3 godziny, użyto wszystkich rodzaj masek i sprzętu — na zakończenie puszczono na miasto gaz drażniący. (W czasie ćwiczenia gaz był zastąpiony kolorowymi dymami).

* Obrona przeciwlotnicza i obrona przeciwgazowa.

W Królewcu w początkach września ub. r. odbyło się 3-dniowe ćwiczenie z obrony aerochemicznej, pod kierownictwem Gen. Mittelbergera.

Udział w tem ćwiczeniu wzięły wszystkie zainteresowane ministerstwa, delegaci oddz. wojskowych, straże pożarne, kolumny sanitarne, policja i pogotowia techniczne.

W pierwszym dniu ćwiczenia zwrócono uwagę na środki obrony przeciwlotniczej, a specjalnie na sieć meldunkową. W wyniku stwierdzono, że forteczne działa przeciwlotnicze, nie wystarczają do zapewnienia skutecznej obrony.

W drugim dniu ćwiczenia przeprowadzono próbę obrony ważnych zakładów przemysłowych zapomocą zadymiania.

W tym celu obrano majątek Medenau (koło Królewca) jako obiekt mający być zadymionym, — zadymianie trwało 1 godzinę, głębokość i szerokość zasłony dymowej wynosiła 1200 mtr., dla wprowadzenia przeciwnika w błąd zadymiono również obok leżącą miejscowość.

Wieczorem sprawdzano ładowanie oddziałów wojskowych na dworcu północnym w czasie napadu lotniczego, oraz obserwowano zachowanie się obsługi kolejowej i wojska.

W 3-cim dniu ćwiczenia, poświęconym obronie ludności cywilnej, sprawdzano sposoby sygnalizacji alarmu, odkażania terenu, wyszkolenia policji, straży ogniowych i innych organizacji pomocniczych.

Zainscenizowano napad aerochemiczny, — na ulicach miasta normalny ruch... meldunek o pojawieniu się samolotów nieprzyjacielskich ryk syren... „Szupo“*) na rowerach wydaje rozkazy — alarm lotniczy... chować się do domów... zamykać drzwi i okna... padają bomby... alarm gazowy... „Szupo“ pracuje w maskach... drużyny ratownicze... transport zagazowanych i rannych... straże ogniowe...

Ćwiczenie wykazało dużą dyscyplinę gazową ludności i organizacji.

W m. Oranienbaum, pod Berlinem — została otwarta specjalnie dla wyszkolenia straży pożarnych, policji, kolumn sanitarnych i t. p. organizacji szkoła gazowa, przy której znajduje się równocześnie laboratorium chemiczne dla doświadczeń z nowymi typami sprzętu przeciwgazowego. d. c. n.

Por. Fr. Tokarski, Wojew. Insp. OPG.

Wytyczne prac Zw. Straży Pożarnych Województwa Kieleckiego na rok 1931

I. Ogólne.

1) Charakter.

Ideą przewodnią prac podejmowanych w roku 1931 będzie skoordynowanie działalności Związku Wojewódzkiego i jego czynników organizacyjnych oraz rozbudowanie Zw. Wojew. jako silnej organizacji społecznej, zwartej

wewnętrznie, jednolitej w działaniu, wyposażonej w dobrze zorganizowany i sprawnie działający aparat administracyjno-techniczny, opartej o silny fundament ścisłego współdziałania z władzami państwowymi, samorządowymi i instytucjami ubezpieczeniowymi.

2) Łączność z Okręgami.

Do wykonania tego zamierzenia dążyć będzie Związek Wojewódzki przez utrzymanie jaknajściślejszej łączności z Okręgami drogą: a) organizowania konferencji, prezesów i instruktorów okręgowych, b) organizowania odpraw i konferencji instruktorów, c) uczestniczenia przez swych przedstawicieli w obradach władz i zjazdach Związków Okręgowych, d) organizowania objazdów i inspekcji Zw. Okręgowych i Straży, e) wymiany myśli podczas posiedzeń Rady Wojewódzkiej wreszcie f) zabiegania o pozyskanie dla okręgów możliwie jaknajwiększej pomocy, zarówno organizacyjnej i technicznej, jak też i materialnej ze strony władz administracyjnych, samorządów i instytucji ubezpieczeniowych.

3) Obowiązki Okręgów.

Związek Wojewódzki domagać się jednak będzie od Zw. Okręgowych ścisłego dostosowania się do postanowień władz Związku, obowiązujących statutów, regulaminów i instrukcji — jak również ścisłego dotrzymania ustalonych terminów i norm organizacyjnych. Pod tym względem rok 1931 stać się musi etapem końcowym uporządkowania stosunków prawnostatutowych, organizacyjnych i administracyjnych, tak aby rok 1932, a więc rok zawo-
oów ogólnokrajowych zastał strażactwo województwa kieleckiego silne, uporządkowane i należycie przygotowane do zareprezentowania swej istotnej wartości gospodarczej i ogólnopaństwowej.

4) Uprawnienia statutowe.

W dążeniu do wytkniętego w ten sposób celu nie zawaha się Zw. Wojewódzki przed wykorzystaniem przysługujących mu uprawnień statutowych w wypadku, gdyby poszczególne komórki organizacyjne przejawiały bądź opuszczanie się w pracy, bądź też niechęć do ścisłego i lojalnego współdziałania z całością zrzeszonego strażactwa. To bowiem współdziałanie i pełna wzajemna lojalność korporacyjna są niezbędnymi czynnikami utrzymania ładu i karność w rozrastającej się stale i potężniejącej z miesiąca na miesiąc organizacji zrzeszonego strażactwa polskiego. Wartość swą bowiem i użyteczność publiczną oprócz ono musi na podstawach silnego ducha korporacyjnego, dobrej i sprężystej organizacji oraz doskonałego wyszkolenia i przygotowania fachowego.

II. Współdziałanie z władzami i instytucjami prawnopublicznymi.

1) Władze.

W tym zakresie pracy dążyć będzie Zw. Wojewódzki, podobnie jak i w roku ubiegłym, do nawiązania ścisłej łączności z władzami administracyjnymi, których dotychczasowa współpraca i pomoc dały strażactwu bardzo poważne korzyści. Zamiarem Zw. Wojewódzkiego jest zaznajomienie zainteresowanych, a mianowicie: Urząd Wojewódzki i Starostwa z działalnością Straży Pożarnych i Zw. Okręgowych oraz uzyskanie od nich poparcia i współdziałania.

Drugim — również ważnym — czynnikiem w rozwoju Straży Pożarnych jest pomoc i współdziałanie samorząd-

*) Skróć, oznaczający policję.

dów. Na plan pierwszy wysunie się: a) nawiązanie istotnego współdziałania z sejmikami oraz b) nawiązanie takiego kontaktu z samorządami miejskimi.

2) Ubezpieczenie.

Dalszem zagadnieniem jest konieczność ułożenia harmonijnej współpracy z instytucjami i zakładami ubezpieczeń na terenie województwa. Na plan pierwszy wysuwa się konieczność ułożenia ścisłej współpracy z Powszechnym Zakładem Ubezpieczeń Wzajemnych, celem uzyskania od P. Z. U. W. możliwie jaknajwydatniejszej pomocy zarówno materialnej jak i organizacyjnej przy równoczesnym zapewnieniu najbardziej produktywnego i celowego jej użytkowania.

III. Prace Władz Związku Wojewódzkiego i Prezydium.

1) Rada Wojewódzka.

Rada Wojewódzka odbędzie w roku 1931 najmniej dwa posiedzenia — jedno poświęcone zostanie zatwierdzeniu sprawozdań z działalności i kasowego, rozpatrzeniu programu i budżetu na 1931 r. oraz zatwierdzeniu inspektora wojewódzkiego, drugie zaś rozpatrzeniu programu działalności i budżetu Zw. Wojewódzkiego na rok 1932. Oprócz powyższych prac zasadniczych rozpatrzone zostaną na powyższych posiedzeniach wnioski zawierające poprawki do statutu Gł. Zw. Zw. Wojew.

2) Zarząd Wojewódzki.

Zarząd Wojewódzki przewiduje odbycie 12 posiedzeń, z których przynajmniej 4 odbędzie się w siedzibach poszczególnych Zw. Okręgowych, celem rozpatrywania spraw i potrzeb regionalnych poszczególnych okręgów, aby tą drogą zapoznać się jaknajbliżej ze stanem prac i potrzebami komórek terenowych. Obrady te odbywałyby się w obecności przedstawicieli zainteresowanych związków.

3) Lokal.

Ze względu na szczupły lokal Zarząd Wojewódzki poczynił starania wynajmu lokalu obszerniejszego i dogodniejszego na biuro Związku nadto zamierza powołać Komitet celem przygotowania akcji do wybudowania własnego domu, którego plan już posiadamy. Zrealizowanie powyższego przewiduje się nie wcześniej jednak jak za 2 do 5 lat.

IV. Prace organizacyjno-administracyjne.

1) Biuro.

W dziale tym nasuwa się na plan pierwszy przeprowadzenie wzorowej organizacji biura Zw. Wojewódzkiego i Związków Okręgowych, według zasad nowoczesnej organizacji.

2) Wzory.

Równolegle z normowaniem administracji Związkowej nasuwa się potrzeba wprowadzenia wzorów programów działalności i budżetów, oraz sprawozdań związków, celem wprowadzenia jedynie pewnych działów obowiązujących, tak, aby ułatwione zostało projektowanie pewnych zamierzeń, jak i uzyskiwanie potrzebnych danych statystycznych. Niezbędne jest również usystematyzowanie budżetów Zw. Okręgowych i Straży według określonego minimum przez Gł. Zw., które musi być uwzględnione przez wszystkie Związki Okręgowe i Straże.

3) Regulaminy i instrukcje.

Następnym rodzajem prac będzie wprowadzenie w życie brakujących regulaminów i instrukcyj organizacyjnych a opracowanych przez Gł. Związek.

4) Propaganda.

Dalszym działem pracy Zw. Wojewódzkiego będzie propaganda tak wewnętrzna jak i zewnętrzna. Na pierwszy plan wysuwa się bezwzględna konieczność ożywienia i rozszerzenia prenumeraty organu oficjalnego jakim jest „Przegląd Pożarniczy”, stwierdzono bowiem, że Związkowy ten organ prenumerowany jest zaledwie przez trzecią część straży co jest objawem nader ujemnym.

Ze względu na oszczędności i na to, że organ Zw. Głównego ukaże się w 2 formatach, mianowicie jako miesięcznik i popularny tygodnik, Zarząd Wojewódzki zaniecha w r. 1931 wydawanie własnego organu „Życie Strażackie”, uważając je za bezcelowe. Natomiast postara się o specjalny dział w tygodniku dla spraw Kieleckiego Zw. Wojewódzkiego, do którego będzie co miesiąc przysyłał odpowiednie artykuły i kronikę strażacką. Drugim odcinkiem pracy propagandowej będzie wykorzystanie najbliższych stacji nadawczych, celem nadawania własnych komunikatów radiowych. Jednocześnie będzie kontynuował rozsyłanie do prasy komunikatów zawierających aktualne wiadomości z życia strażactwa województwa kieleckiego i działalności Zw. na terenie województwa.

5) Ukólniki.

Celem regulowania życia organizacyjnego Zw. Wojewódzki będzie wydawał periodyczne okólniki z instrukcjami, zaleceniami, informacjami i t. p., jako zarządzenia obowiązujące wszystkie podwładne sobie komórki organizacyjne.

6) Odprawy instruktorów.

Prace administracyjne i techniczne będą omawiane szczegółowo na odprawach instruktorów. Odpraw takich przewiduje się przynajmniej 3 — w styczniu, czerwcu i grudniu.

7) Inspekcje.

W związku z wytkniętym na wstępie niniejszego programu dążeniem do usprawnienia organizacji straży pożarnych i Związków Okręgowych będą przeprowadzone stałe i lotne inspekcje wojewódzkie tak straży pożarnych jak i związków okręgowych.

8) Statystyka.

W roku 1931 rozpocznie się przygotowania do przeprowadzenia podstawowego spisu statystycznego, podobnie jak w r. 1927 — zakres danych statystycznych zostanie ustalony przez Gł. Związek w drugiej połowie roku. Spis ten zostanie przeprowadzony w ciągu pierwszego kwartału 1931 r.

9) Oddziały Żeńskie.

W miarę posiadanych środków pieniężnych zostanie utworzony referat drużyn żeńskich. Jednocześnie Zarząd Wojewódzki będzie dążył do skoordynowania i rozszerzenia prac O. Z., w myśl regulaminu, zatwierdzonego przez Radę Naczelną oraz przeprowadzi jeden kurs dla kandydatek na komendantki O. Z.

10) Korpus techniczny.

Zarząd Wojewódzki dążyć będzie do obsadzenia stanowisk instruktorskich wakujących tak w Związku Woje-

wódzkim jak i w okręgach, członkami Korpusu Technicznego o wysokich kwalifikacjach fachowych i dużej wartości moralnej, zwracając uwagę na konieczność zaszerzegowania przez specjalnie do tego powołaną Komisję Kwalifikacyjną Gł. Związku. Niedotyczy to stanowisk kancelaryjnych.

11) Sąd honorowy.

Uruchomienie Sądu Honorowego przy Zw. Wojewódzkim, w myśl opracowanych w tym celu przez Gł. Związek przepisów nastąpi w niedalekiej przyszłości. Utworzenie takiego organu domaga się życie korporacyjne strażactwa. Dla Korpusu Technicznego ustanowiony zostaje przez Gł. Związek specjalny Sąd Dyscyplinarny.

12) P. W. i Obrona przeciwgazowa.

Zagadnienie wprowadzenia do prac strażactwa ćwiczeń przysposobienia wojskowego i obrony przeciwgazowej znaleźć musi w 1931 r. definitywne rozwiązanie prawno-organizacyjne. W tym celu będzie nawiązany ścisły kontakt z LOPP. oraz odnośniami władzami wojskowymi.

W zakresie obrony przeciwgazowej Zarząd Wojewódzki zamierza rozpocząć wspólnie z Gł. Związkiem, oraz przy współpracy LOPP. (po uzgodnieniu z tąże stosunku wzajemnego) organizowanie oddziałów przeciwgazowych przy strażach pożarnych.

V. Wyszukolenie.

1) Organizacja wyszkolenia.

W dziale tym będzie przeprowadzone wprowadzenie w życie nowego programu organizacji wyszkolenia strażactwa od strażaka-szeregowca do stopnia naczelnika rejonu i wyżej opracowanego przez Gł. Związek, który obejmie zarówno całość przedmiotu studjów i rozgraniczenie kompetencji w szkoleniu poszczególnych stopni, obejmujący również regulaminy kursowe i system egzaminów.

2) Instrukcje ćwiczebne.

Przeprowadzone będzie wprowadzenie nowych podstawowych, a już istniejących instrukcji do ćwiczeń narzędziami oraz wprowadzenie pomocy do ćwiczeń taktycznych a więc zespołowych.

3) Szkolenie specjalne.

Osobny dział pracy w zakresie szkolenia straży pożarnych stanowić będą prace w strażach kolejowych nad rewiąż których Gł. Związek już pracuje.

Drugim działem specjalnym będzie szkolenie oddziałów przeciwgazowych przy Zw. Wojewódzkim i Okręgowych, programy których, w porozumieniu LOPP. zostaną uzgodnione. Trzecim wreszcie działem specjalnym będzie szkolenie oddziałów żeńskich, dla których Gł. Związek opracowuje regulaminy kursowe i odnośne instrukcje ćwiczebne. Szkolenie O. Z. do czasu wyszkolenia specjalnych instruktorów prowadzić będą instruktorzy pożarnictwa.

4) Rejony.

Rozwój liczebny straży pożarnych wymaga już obecnie tyle pracy, że jeden instruktor powiatowy nie jest w możliwości pracy tej podołać. To też zadaniem Związku Wojewódzkiego będzie na podstawie istniejącego regulaminu rejonów rozgraniczyć kompetencje naczelników rejonowych i przygotować ich do czuwania nad stanem gotowości bojowej i wyszkoleniem straży oraz organizowania wspólnych ćwiczeń taktycznych i planowej obrony większych osiedli w powierzonych im rejonach.

5) Szkolenie naczelników.

W związku z akcją szkolenia rejonów aktualną staje się sprawa szkolenia już nietylko naczelników straży, ale i kandydatów na naczelników rejonów i ich zastępców. W tym celu będą organizowane specjalne kursy pod nadzorem Związków Okręgowych i Zw. Wojewódzkiego. Każdy rejon musi być obsadzony należycie wyszkolonym naczelnikiem.

6) Reforma prace okręgów.

Rozwój rejonów, powstających masowo we wszystkich niemal związkach — w konsekwencji spowoduje zmianę w dotychczasowym systemie pracy Związków Okręgowych. Główny nacisk będą one musiały położyć na: a) tworzenie planowej sieci straży pożarnych i ich zaopatrzenie, b) organizowanie rejonów i kontrolę ich prac, c) systematyczne szkolenie naczelników rejonów i ich zastępców, d) szkolenie naczelników i oficerów straży pożarnych, d) nadzór nad gospodarką straży pożarnych. Szkolenie samych drużyn strażackich, w znacznej mierze będzie pozostawione rejonom i ich naczelnikom, a w pierwszym rzędzie naczelnikom straży.

Dzięki tak pomyślanej organizacji szkolenia, związki okręgowe będą mogły znacznie produktywniej wykorzystać prace instruktorów, którzy obecnie mając po kilkadziesiąt straży w okręgu, nie mieli możliwości przećwiczyć należycie wszystkich oddziałów, zaniedbując przytem prace w okręgu.

Organizacja rejonów również pozwoli wciągnąć w orbitę działań strażactwa szereg nowych ludzi z grona inteligencji, przyczem najbardziej pożądanym będzie element b. wojskowych, jak oficerowie i st. podoficerowie rezerwy.

VI. Zawody i konkursy.

1) Ćwiczenia taktyczne.

W tym dziale na pierwszy plan wysunie się organizacja ćwiczeń i manewrów taktycznych, tak aby okoliczne strażę zgóry były zapoznane z rozplanowaniem najbliższych osiedli, drogami, środkami komunikacji i zaopatrzeniem wodnym. Cel ten stopniowo się osiągnie przez urządzenie kolejnych ćwiczeń drużynowych w różnych miejscowościach przede wszystkim w obrębie danego rejonu. Specjalną uwagę będzie się zwracać na większe osiedla wiejskie i miejskie oraz obiekty budowlane, charakter których czyni je szczególnie zagrożonymi pożarem.

2) Pomoce taktyczne.

W związku z powyższymi wytycznymi staje się konieczne przygotowanie szeregu pomocy naukowych jak: stoły plastyczne, wzory, tablice, rysunki i t. p.

3) Zawody okręgowe.

Duży nacisk zostanie położony na organizowanie w 1931 r. zawodów indywidualnych (jednostkowych) i okręgowych zespołowych, przyczem w pierwszym rzędzie będzie położony nacisk na te związki, które nie urządzały dotychczas zawodów okręgowych. Powyższe zawody będą również na tych terenach doskonałym środkiem propagandy.

4) Przygotowania do zawodów krajowych.

Będzie również wywarto na isk na organizowanie zawodów Okręgowych, jako wstępny h ćwiczeń orientacyjnych przed krajowymi zawodami w 1932 r. Poczynione podczas tych zawodów spostrzeżenia będą cennym materia-

tem doświadczalnym przed zawodami wojewódzkimi, które odbędą się z końcem wiosny 1932 r. i krajowemu, mającemu odbyć się w końcu lata 1932; będą one również sprawdzianem praktycznej wartości opracowanych instrukcji do ćwiczeń z narzędziami.

VIII. Uwagi ogólne.

Powyżej nakreślony plan prac, które zostaną podjęte przez Związek Wojewódzki wspólnie ze Związkami Okręgowymi, w r. 1931—rzecz prosta nie obejmuje całości zagadnień prac strażactwa. Istnieje szereg dziedzin, które w tym planie nie zostały uwzględnione jak np.: prace kulturalno-oświatowe, ratowniczo, dział orkiestr i t. p. Nie znaczy to że poza nakreślonym planem nie będzie Związek Wojewódzki prowadzić żadnych innych prac. Chodziło o podkreślenie, że wyszczególnione w planie prace stawiane będą na pierwszym miejscu przed innymi zagadnieniami, jako mniej aktualnymi. Zdarzyć się jednak może, że pewien dział pracy w ciągu roku stanie się mniej pilny, a na jego miejsce wysunie się inny, któremu będzie trzeba poświęcić więcej uwagi. Pod tym względem niniejszy zakres jest opracowany dość elastycznie aby mógł zaspokoić potrzeby najistotniejsze wskazane przez życie i rozwój prac strażactwa.

Dotychczasowa planowa praca Zarządu i biura Zw. Wojewódzkiego sędzić pozwala, iż rzeczywistość pracy strażactwa nie odbiegnie zbyt od niniejszego programu. Stopień jego realizacji i owość prac podejmowanych będzie zależać także w pierwszym rzędzie od współpracy jakiej udzieli Związki Okręgowe. Zw. Wojewódzkiemu oraz pomocy państwa, samorządów i ubezpieczeń.

Akcja przeciwpożarowa

Zastanawiając się niejednokrotnie nad rozwiązaniem zagadnienia racjonalnej akcji przeciwpożarowej dochodzimy do wniosku, że dotychczasowe przepisy o ochronie od pożarów po wsiach i miasteczkach nie objęły w całej rozciągłości obowiązku ludności względem niebezpieczeństwa pożaru.

To też w wyniku starań podjętych przez Główny Zw. Straży Pożarnych Rzeczypospolitej, w ścisłym porozumieniu ze Związkiem, Ministerstwo Spraw Wewn. wydało w lipcu ub. r. nowe, wzorowe „rozporządzenie porządkowe w sprawie zapobiegania pożarom“, będące wyrazem znacznego kroku naprzód w dążeniach do regulowania zagadnień racjonalnego oprowadzania klęsk pożarowych.

Czując się w obowiązku zapoznać naszych czytelników z rozporządzeniem tem drukujemy go w całości i zawiadamiamy, że w najbliższych dniach należy spodziewać się odnośnego zarządzenia p. Wojewody Kieleckiego wprowadzającego w życie rozporządzenie poniższe.

Rozporządzenia porządkowe o zapobieganiu pożarom.

Rozporządzenie porządkowe.

Wojewody

z dnia 1930 r.

o zapobieganiu pożarom.

Na podstawie art. 108 pkt. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 stycznia 1928 r. o organizacji

i zakresie działania władz administracji ogólnej (Dz. U. R. P. Nr. 11, poz. 86) zarządzam co następuje:

I. Zapobieganie pożarom.

§ 1.

Zabrania się:

a) przenoszenia ognia odkrytego w obrębie budynków mieszkalnych i gospodarskich oraz wyrzucania gorącego popiołu na miejsce otwarte, niezabezpieczone odpowiednio;

b) palenia tytoniu w stodółach, gumnach, stajniach, oborach, chlewach, na strychach i poddaszach oraz warsztatach, obrabiających drzewo, składach materiałów łatwopalnych, garażach i t. p.

c) używania w pomieszczeniach w punkcie b) wymienionych światła o płomieniu odkrytym za wyjątkiem specjalnych, osłoniętych ze wszystkich stron latarni gospodarskich, uniemożliwiających styczność płomienia z materiałami palnymi;

d) młócenia lokomobilą parową, niezaopatrzoną w iskrochron lub odpowiedni ochraniacz, w obrębie budynków, krytych materiałami łatwopalnymi;

e) strzelania w obrębie budynków z ładunków zawierających palne przybłiki;

f) pozostawiania dzieci w budynkach przy rozpalonych ogniskach, bez dozoru osób odpowiedzialnych, względnie w okolicznościach umożliwiających dzieciom wzniecenie ognia, zabawę zapalnikami, zapalniczkami i t. p.;

g) używania nafty, benzyny i innych łatwopalnych płynów do rozpalania ognia w paleniskach pieców i kuchni;

h) gromadzenia w miejscach wykonywania robót stolarskich, kłodziejskich i t. p. wiórów i trocin ponad produkcję dzienną;

i) suszenie przędzy, lnu i konopi na piecach lub w pobliżu tychże;

k) urządzania ołtarzy w czasie procesji Bożego Ciała w pobliżu łatwopalnych budynków t. j. krytych materiałem łatwopalnym w szczególności słomą;

l) przechowywania łatwopalnych materiałów, jak drzewo, węgie siano, słoma, meble i t. p. na strychach domów mieszkalnych.

§ 2.

Palenie ognisk, spalanie śmieci, odpadków oraz wypalanie beczek w obrębie zabudowań lub w sąsiedztwie stogów i stert jest bezwzględnie wzbronione. Powyższe czynności dozwolone są nie bliżej, niż na odległość 100 m. od budynków, lub stert, zaś wypalanie siewa, łąk i t. p. tylko po uprzednim zawiadomieniu władzy gminnej lub posterunku policji, albo najbliższej straży ogniowej i winno się odbywać zawsze w warunkach, uniemożliwiających przeniesienie się ognia na zabudowania lub lasy.

O ile chodzi o rozgrzewanie dziegiu, smoły, asfaltu, to czynności te mogą być uskuteczniane w odległości co najmniej 6 mtr. od zabudowań i łatwopalnych przedmiotów. Podczas tych czynności kocioł winien być nakryty pokrywą, a obok winna być przygotowana dostateczna ilość piasku dla zasypiania w razie potrzeby płomienia.

§ 3.

Rozpalanie ognisk w lasach w odległości 100 mtr. od lasów w czasie od 1 kwietnia do 1 listopada jest wzbronione. Wyjątek stanowią ogniska, konieczne do ugotowania strawy dla osób pracujących w lasach. Ogniska te można rozpałać przy zachowaniu następujących ostrożności:

a) przed rozpaleniem ogniska winna być zgrabiona ściółka w promieniu jednego metra od ogniska;

b) ogniska należy nieustannie pilnować;

c) przed opuszczeniem ogniska należy je zagasić i zasypać ziemią;

Palenie kory, gałęzi i odpadków, pozostałych po wyrębie i obróbce drzewa, dozwolone jest tylko pod nadzorem administracji leśnej, z zachowaniem warunków, przewidzianych w § 2 dla wypalania łąk.

Palenie tytoniu w lasach przez osoby niezatrudnione w nim jest w czasie od 1 kwietnia do 1 listopada wzbronione.

§ 4.

Palenie ogni sztucznych, puszczanie rakiet, fajerwerków w pobliżu osiedli wiejskich dozwolone jest za uprzednim zezwoleniem zarządu gminy i w każdym razie nie bliżej niż w odległości 200 mtr. od najbliższych budynków, stert, lasów, zagajników i t. p.

W miastach i osadach powyższe czynności mogą być skutecznie wykonane za zezwoleniem zarządu gminy w warunkach, uzależnionych od okoliczności miejscowych;

II. Obowiązki ludności ze względu na niebezpieczeństwo pożaru.

§ 5.

Każda osoba w razie zauważenia pożaru lub powzięcia wiadomości o wybuchu pożaru, obowiązana jest natychmiast zaalarmować o tem mieszkańców odnośnego osiedla lub zawiadomić o tem najbliższą władzę gminną (burmistrza, wójta, sołtysa), posterunek policji państwowej albo straż ogniową. Do celów alarmu należy użyć najbliższych, będących do rozporządzenia urządzeń alarmowych.

§ 6.

Jeżeli chociażby jedno z zabudowań nieruchomości pokryte jest materiałem łatwopalnym, właściciel jej obowiązany jest posiadać stale po jednym wiadrze, siekierze, łopacie, tłumnicy oraz beczkę napełnioną wodą, o ile w pobliżu budynków, t. j. w odległości co najwyżej 30 mtr. niema innego zbiornika wody (rzeka, staw, sadzawka lub inny sztuczny zbiornik).

Przedmioty te winny być przeznaczone wyłącznie do celów przeciwpożarowych i znajdować się stale w miejscach dla każdego łatwo dostępnych;

§ 7.

W warsztatach, w których się obrabia łatwopalne materiały (stolarskich, kołodziejskich, stelmachowskich, tokarskich, bednarskich, powroźniczych, przedziałnianych, tkackich i t. p.) winny się znajdować stale kadzie z wodą oraz dwa wiadra, ewentualnie gaśnice.

Sprawę czasowego użycia wód publicznych i prywatnych w wypadku pożaru reguluje art. 130 ustawy wodnej z dnia 19 września 1922 r. (Dz. Ust. R. P. z r. 1928, Nr 62, poz. 574).

§ 8.

Niezależnie od rodzaju pokrycia dachów, właściciele każdego 10-ciu sąsiadujących z sobą budynków mieszkalnych, oznaczonych w poszczególnych osiedlach przez władze gminną, obowiązani są utrzymywać stale w miejscach dostępnych 4 bosaki, 3 wiadra, 1 topór i jedną trąbkę (bekadło) przeznaczone wyłącznie do celów przeciwpożarowych.

§ 9.

W miejscowościach, w których istnieje zorganizowana straż ogniowa, może wojewódzka władza administracji ogólnej, na wniosek właściwego zarządu gminnego, zwolnić mieszkańców od obowiązku przewidzianego w ustępie poprzednim.

Na wezwanie właściwych władz (§ 13), każdy mieszkaniec osiedli w promieniu 15 km. od miejsca pożaru, posiadający konie, wozy lub samochód(y), obowiązany jest w razie alarmu dostarczyć konie wraz z uprzężą, a w razie potrzeby z wozem, względnie samochód z obsługą na miejsce wskazane. Konie i samochody ciężarowe mają być użyte do przewiezienia strażaków, sikawek, beczek i innych narzędzi pożarnych oraz dla wożenia wody na miejsce pożaru, samochodów zaś osobowe jedynie do przewożenia poparzonych i rannych.

Obowiązkowi powyższemu nie podlegają konie i samochody, których właściciele, z mocy innych przepisów, zwolnieni są od świadczeń.

Pozatem każdy mieszkaniec, na żądanie właściwych władz lub organów, obowiązany jest:

a) dostarczyć wszelki sprzęt ratunkowy, stanowiący jego własność, a więc: beczki, wiadra, drabiny, bosaki, łopaty, siekiery, tłumnice i t. p.

b) zezwolić na przejście lub przejazd przez jego terytorium strażakom, spieszącym do pożaru;

c) przyjąć na przechowanie mienie pogorzelców, części ubrania i ekwipunku strażackiego, złożonego u niego przez władze gminne policję lub straż pożarną.

§ 10

Wszyscy mieszkańcy, a w pierwszej linii bezpośredni sąsiedzi objętej pożarem nieruchomości, obowiązani są na wezwanie właściwych władz lub organów wziąć udział osobiście, pod kierownictwem osób uprawnionych do prowadzenia akcji ratunkowej w gaszeniu pożaru przez:

- a) dostarczenie i podawanie wody w naczyniach;
- b) pracę przy sikawkach i innych narzędziach strażackich;
- c) usuwanie przedmiotów zagrożonych przez ogień;

Przed ugaszeniem pożaru, nikt przy nim zatrudniony nie może się oddalać bez zezwolenia kierownika akcji obronnej.

Od wyszczególnionych w niniejszym paragrafie obowiązków zwolnione są osoby chore, dotknięte ułomnością fizyczną, kobiety, starcy i dzieci do lat 16, oraz pełniący w danej chwili obowiązki służbowe urzędnicy państwowi i komunalni, oraz osoby duchowne.

§ 11.

W wypadku pożaru lasu wszyscy okoliczni mieszkańcy wolni od pracy mają stawić się na wezwanie właściwych władz lub organów na miejsce pożaru.

Wezwani do gaszenia pożaru lasu winni stawić się z siekierami, łopatami, motykami i innymi narzędziami, potrzebnymi do gaszenia pożaru.

Jeżeli pożar lasu trwa dłużej niż połowę doby, powiatowe władze administracji ogólnej mają prawo wyznaczyć zmiany grup ratowniczych z pośród mieszkańców gmin okolicznych, położonych w promieniu do 15 km.

III. Organizacja akcji ratowniczej.

§ 12.

Stróże nocni winni być zaopatrzeni w trąbki (bekadła) i zwracać bacznie uwagę na powstające pożary, alarmując o tem niezwłocznie.

W każdej wsi przed domem sołtysa, względnie urzędem gminy, a w miastach w miejscu przez magistrat wyznaczonym, winien się znajdować dzwon lub inny przyrząd alarmowy. Przepis ten nie obowiązuje, o ile w danej miejscowości znajduje się straż pożarna, posiadająca przyrządy alarmowe.

Przyrządów alarmowych można używać jedynie w wypadku pożaru lub na skutek alarmu, zarządzanego przez właściwe władze lub organa, względnie przez naczelnika lub instruktora straży pożarnej.

Osoby i instytucje, posiadające syreny fabryczne, telefony, dzwony i t. p. obowiązane są na żądanie osób powołanych umożliwić dokonanie alarmu zapomocą tych przyrządów.

§ 13.

Właściwymi władzami i organami, powołanymi do wydawania zarządzeń, przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu, są władze gminne (burmistrz, wójt, sołtys), a w razie ich nieobecności — komendant miejscowego oddziału policji państwowej, względnie w jego zastępstwie każdy inny funkcjonariusz Policji Państwowej.

Kierownictwo akcją ratowniczą należy do wymienionych w ustępie poprzednim władz i organów do czasu przybycia na miejsce pożaru straży pożarnej, której naczelnik obejmuje następnie kierownictwo.

Wszystkie osoby, biorące udział w akcji obronnej, pogorzelcy i mieszkańcy domów zagrożonych winni się bezwarunkowo podporządkować zarządzeniom kierownika akcji ratowniczej, zmierzającej do opanowania i niedopuszczenia ognia do innych zabudowań.

§ 14.

Władze gminne (burmistrz, wójt, sołtys) dokonywują przynajmniej raz na rok, a zwłaszcza w porze letniej, wraz z przedstawicielem miejscowej straży pożarnej przeglądu wszystkich narzędzi i urządzeń, przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu, oraz sprawdzają, czy ludność przestrzega zawartych w niem przepisów.

Każdy mieszkaniec osiedla obowiązany jest wskazanym wyżej osobom umożliwić przeprowadzenie kontroli przeciwpożarowej w obrębie swej posiadłości.

Wyżej wymienione władze ustalają corocznie kolejność dostarczania zaprzęgów i samochodów w obrębie każdej miejscowości, aby o ile możności unikać dorywczej rekwizycji. Również winno być ustalone z góry dopuszczalne obciążenie ładunkowe na każdą parę koni i na każdy samochód na wypadek pożaru, z uwzględnieniem miejscowych warunków drogowych.

IV. Przepisy końcowe.

§ 15.

Przekroczenie przepisów niniejszego rozporządzenia podlega karze grzywny do 500 zł. lub karze aresztu do dni 14, albo obu tym karom łącznie.

Odpowiedzialność za przekroczenie przepisów niniejszego rozporządzenia przez niepełnoletnich lub bezwłasnowolnych, ciąży na rodzicach lub na osobach sprawujących opiekę w wypadkach stwierdzenia braku dozoru z ich strony.

§ 16.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dn.

19 r.

Protokół Nr 7/30

posiedzenia Zarządu Związku Straży Pożarnych Województwa Kieleckiego w Kielcach, dnia 25 września 1930 roku.

Obecni: prezes Zdzisław Przyjałkowski, viceprezes Aleksander Eibe, skarbnik inż. Kazimierz Hempel, zastępca Jan Szymański i inspektor Józef Drzewiecki.

Nieobecni: viceprezes Wacław Zwirski, Dr. Bohdan Głiński i Jan Dąbrowski.

Przyjęto następujący porządek obrad:

1. Zatwierdzenie protokołu poprzedniego zebrania.
2. Załatwienie ważniejszej korespondencji.
3. Sprawozdanie inspektora.
4. Sprawozdanie delegatów na zawody.
5. Sprawozdanie finansowe.
6. Personalja.
7. Odznaczenia.
8. Regulamin Kasy Ubezpieczenia Koni.
9. Program Kursów Żeńskich.
10. Wzór świadectw kursowych dla druhen.
11. Zatwierdzenie protokołu Walnych Zebrań Okręgowych.
12. Zatwierdzenie wyników zawodów okręgowych.
13. Unieważnienie upoważnień sędziowskich.
14. Odwołanie Zawodów Wojewódzkich i sprawa rewizji regulaminu zawodów.
15. Dyplomy na zawody wojewódzkie.
16. Sprawa instrukcji biurowej.
17. Szamaty budżetowe i statystyczne.
18. Program działalności na najbliższą przyszłość.
19. Sprawy kominiarstwa.
20. Termin następnego zebrania Zarządu.
21. Wnioski.

ad. 1. Zatwierdzenie protokołu Nr 6/30.

Przystępując do 1-go punktu porządku obrad zatwierdzono protokół poprzedniego zebrania z dnia 14 sierpnia 1930 r.

ad. 2. Załatwienie ważniejszej korespondencji. Załatwiono ważniejszą korespondencję, przyjmując do wiadomości pisma:

Centrali: a. z powiadomieniem o wykorzystaniu naszego projektu dotyczącego systemu udzielania zasiłków strażom przez PZUW.

b. z powiadomieniem o wydaniu: a) instrukcji ćwiczebnej, b) sygnalizacji gestowej, c) regulaminu umundurowania i odznaczeń, d) barwnych tablic z dystynkcjami.

Postanowiono zwrócić się do Centrali z zapytaniem, czy uzupełniony regulamin umundurowania został zatwierdzony przez Radę Naczelną i Ministerstwo.

c. Centrali z wyjaśnieniem, iż Zarząd Główny nie może przyjąć na siebie kosztów, związanych z przeprowadzaniem lustracji przeszkolenia straży kolejowych i, że nie może wyjednać upoważnień ministerjalnych dla wszystkich instruktorów.

d. Centrali z żądaniem wykazu radjoodbiorników w strażach i mieszkaniach członków straży.

e. Centrali z wyjaśnieniem stosunku kolejowego referenta pożarowego do członków korpusu technicznego.

f. Centrali z wezwaniem na kurs instruktorski tych wszystkich członków Korpusu Technicznego, którzy nie posiadają dyplomu z ukończenia pełnego kursu instruktorskiego. Okólnik ten został rozesłany zainteresowanym.

g. Do Centrali z prośbą o wyjaśnienie sprawy dotyczącej stosowania punktów karnych i premjowych przy ocenach zawodów.

h. o przyspieszenie wydania przepisów wykonawczych w sprawie wprowadzenia w życie regulaminu współpracy z Państwowym Urzędem P. W. i W. F.

i. O wyjaśnienie, czy wnioski o odznaczenia należy składać w 2-ch egzemplarzach.

j. do Dyrekcji PKP. w Radomiu z powiadomieniem, iż Ministerstwo zezwoliło na przeprowadzenie kursu dla dowódców drużyn kolejowych. Pismo to przesłano do Centrali i Związku Lubelskiego z prośbą o przygotowanie programu kursu. Opracowany program z żądaniem przez Związek Lubelski wpłaty na koszt natury gospodarczej po 125 zł. od każdego z zainteresowanych Związków przesłano Centrali i Dyrekcji Kolejowej oraz Związkom: Wołyńskiemu, Poleskiemu i Lubelskiemu. Kurs odbędzie się od 2 do 12 października w lokalu Związku Lubelskiego pod komendą inspektora Związku Lubelskiego.

k. Do Ks. Ks. Biskupów diecezji kieleckiej, sandomierskiej i częstochowskiej z prośbą o upoważnienie do komisyjnej lustracji kościołów pod względem bezpieczeństwa przeciwpożarowego. Otrzymano przychylne odpowiedzi i wydano odpowiednie polecenia okręgom.

l. Do Dowódców Okręgów Korpusów I. IV. V. X. z prośbą o polecenie komendantom garnizonów na terenie Województwa Kieleckiego nawiązania kontaktu z instruktorami w celu uzgodnienia metod pracy przy akcji pożarowej z sąsiednimi strażami i przeszkolenia drużyn wojskowych. Otrzymano przychylne odpowiedzi i wydano odpowiednie polecenia Okręgom.

m. Do Kasy Komunalnej Oszczędnościowej w Kielcach z prośbą o otwarcie Związkowi rachunku bieżącego. Otrzymano odpowiedź, że możliwy jest tylko kredyt wekslowy.

n. Ze Związku Polskich Straży Pożarnych na Śląsku Cieszyńskim i Czechosłowacji z prośbą o zamienne numery Życia Strażackiego. Komplet numerów Życia z roku bieżącego przesłano.

o. Składnicy Związku Straży Pożarnych w Krakowie z powiadomieniem o wydaniu przez insp. Biedron-Kalinowskiego podręcznika „Wyszkolenie bojowe pojedynczego strażaka”.

p. Składnicy Straży Pożarnych w Warszawie z powiadomieniem o przygotowanie nowoustalonych gudeł na kaski z kolorowym herbem Związku Województwa Kieleckiego.

Postanowiono wszelkie nowowprowadzone dystynkcje przyjąć w komis od Składnicy Straży Pożarnych w Warszawie.

q. Inspektora Wojewódzkiego P. Z. U. W. z powiadomieniem, iż niektóre Straże z terenu Małopolski, przy akcji ratunkowej, idą na rękę pogorzelcom i rozrywają pozostałe zręby w celu powiększenia odszkodowań. Wobec tego, że system ten przejawia się i na naszym terenie, Inspektorat PZUW zwraca się z prośbą o przedsięwzięcie kroków zapobiegawczych. Wobec braku konkretnych danych pismo to skierowano do Centrali.

r. Pismo Okręgu Sandomierskiego z powiadomieniem, iż podczas pożaru w Kaczycach zainteresowani właściciele płonących budynków przeszkadzali przybyłej straży w akcji ratunkowej. Pomimo usłalenia winy podczas dochodzenia przeprowadzonego przez policję Starostwo poleciło straży skierować sprawę do sądu z prywatnego oskarżenia.

W celu wyjaśnienia odpowiednich przepisów przez Władze Centralne, postanowiono sprawę skierować do Głównego Związku i do Urzędu Wojewódzkiego.

s. Pismo Okręgu Radomskiego o sformowaniu przez policję protokołu na strażaka S. P. O. w Przytyku za zakłócenie porządku z powodu nakłaniania przez tegoż mieszkańca do pompowania wody i pociągnięcia go drogą sądową do odpowiedzialności. Fakt ten wywołał zrozumiałe rozgoryczenie wśród straży, wobec czego postanowiono przekazać tę sprawę Centrali do podjęcia u właściwych władz kroków, w celu zabezpieczenia członków straży od odpowiedzialności za wykonywanie bezpośrednich obowiązków.

t. Zaproszenie na jubileusz 30-letni SPO w Końskich w dniu 21.IX 1930 r.; w Lipowcu na Śląsku Cieszyńskim w dn. 31.VIII; w Przemyśle w dniu 7.IX i w Cmielowie w dn. 24.VIII.

u. Zaproszenie na uroczystość poświęcenia sztandaru SPO w Bobrownikach Okręgu Koziennickiego w dn. 21.IX; w Opatowcu Okręgu pińczowskiego w dn. 24.V.III.

w. **Okólniki:** a) z wyznaczeniem rozdzielnika dla rozsyłania Życia Strażackiego, b) o współdziałaniu z wojskowymi strażami, c) o zbadaniu pod względem bezpieczeństwa pożarowego kościołów i synagog ze zwróceniem uwagi na zalecenie zaopatrzenia się w gaśnice lub hydro-pulty, d) o wprowadzenie nowego regulaminu umundurowania, e) o zmianach personalnych, f) o wyłącznym prawie Komisji Technicznej, lub upoważnionych osób do podpisywania protokołów o próbach narzędzi, g) o statystyce radioaparatów, h) o przyjmowaniu interesantów przez prezydium Zarządu w środy i piątki, i) o przeniesieniu administracji i redakcji Życia Strażackiego do biura Związku w Kielcach, Sienkiewicza 15, telef. Nr 514, j) o przestrzeganiu statutów i regulaminów, k) o zbieraniu materiału do Kalendarza kieszonkowego, l) o sposobie badania przyrządów pożarniczych, ł) o formalnościach przy urządzaniu loterii fantowej, m) o podjęciu kroków w celu wzmoczenia środków zapobiegawczych przeciwpożarowych, n) przepisy w sprawie prowadzenia przemysłu kominiarskiego, o) okólniki Głównego Związku w sprawie zachowania drogi służbowej w korespondowaniu p) o przysłaniu sprawozdań, r) o formalnościach przy wnioskowaniu o zmianę statutu, s) o ograniczeniu frekwencji na kursach pożarniczych.

ad. 3. Sprawozdanie inspektora.

Przyjęto do wiadomości poniższe sprawozdanie inspektora z działalności Związku za czas od 14 sierpnia do 25 września 1930 r.

I. W okresie sprawozdawczym rozpoczęto lustracje ważniejszych obiektów kolejowych i inspekcje przeszkolenia drużyn kolejowych. Wobec nieuprzedzenia przez Dyрекcję Kolei stacji o terminie, a także wobec wyznaczenia nieodpowiednich godzin, wiele czasu należało poświęcić na czynności przygotowawcze. Zespół drużyn kolejowych na stacjach jest zupełnie surowy i przy małej ilości na danej stacji pracowników Wydziału Ruchu, rekrutuje się przeważnie z robotników sezonowych Wydziału Drogowego, którzy przez jesień i zimę nie są zatrudnieni, a latem pracują na linii w znacznej odległości od stacji. W razie więc pożaru na ich pomoc nie możnaby było liczyć. Również służba ruchu jest zatrudniona na posterunkach, których im nie wolno opuszczać. Przeprowadzone przez instruktorów ćwiczenia nie dały należytych rezultatów, a to ze względu na brak w wielu wypadkach chęci, na liczne zmiany personalne w drużynach, często w ciągu miesiąca między jedną a drugą zbiórką, na zbyt małą ilość godzin przeznaczonych na ćwiczenia, co przy braku jakiegokolwiek przygotowania uniemożliwia opanowanie przedmiotu.

Drużyny te są fikcją istniejącą tylko w wykazach, a przytem w wielu wypadkach są zbyteczne, wobec bliskości straży zakładów przemysłowych i ochotniczych, które jak np. w Końskich bezpośrednio sąsiadują. Na domiar złego na stacjach odczuwa się brak wody. Wprawdzie wszędzie jest się wodociągowa z wieżą ciśnienia, natomiast po za niedającymi się zużytkować dla celów pożarniczych żórawiami do parowozów jest brak odpowiednich hydrantów i kranów, któreby umożliwiały czerpanie wody do sikawek. Przytem ciśnienie jest niedostateczne. Również wykwapowanie drużyn pozostawia bardzo wiele do życzenia, a nieraz uniemożliwia przeprowadzenie akcji. Nieodpowiednie, bo zbyt małe sikawki skrzyniowe, mała ilość węży, wadliwe drabiny niezastosowane do wysokości budynków i t. p. świadczą o nieuwzględnianiu miejscowych warunków.

Dokonano inspekcji przeszkolenia drużyn kolejowych:

1. w Sandomierzu z przeprowadzeniem ćwiczeń manewrowych przy udziale SPO z Sandomierza. Miało to na celu przygotowanie sąsiednich straży do akcji przy obiektach kolejowych i okazania pomocy drużynie kolejowej w razie pożaru.

2. w Kunowie przy udziale SPO z Cmielowa. Później przybyły straże ochotnicze z Dołów Biskupich i z Kunowa.

3. W Ostrowcu przy udziale Straży Ochotniczej z Ostrowca, Denkowa, Siennej, Zakładów Ostrowieckich oraz cukrowni Częstocice.

4. w Strzemieszycach przy udziale Straży „Strem” i Ochotniczych z Gołonoga i Strzemieszyc Małych.

Po manewrach na odprawie wykazano dowódcom błędy, popełnione przy akcji i dano odpowiednie wskazówki. Naogół manewry wypadły zadawalniająco, a ćwiczenia drużyny kolejowej wykazały dostateczną sprawność, świadcząc o dużym zasobie pracy, tak ze strony instruktorów jak i dowódców drużyn.

5. w Miechowie ćwiczeń manewrowych nie przeprowadzono, wobec nieobecności dowódcy i jego zastępcy. Ćwiczenia szkolne pod dowództwem jednego z szeregowych wykazały brak umiejętności sprawiania narzędziami. Rozwiązanie zadania taktycznego zadokumentowało zupełnie nieorjentowanie się prowadzącego akcję.

Stwierdzono zupełne nieprzygotowanie drużyny, co jest tembardziej niepokojące, że stacja Miechów Wąski zabudowana jest ciasno budynkami drewnianymi, przytem odczuwa się niedostateczną ilość wody. Na stacji tej jest parowozownia, magazyn zasobów i domy mieszkalne. Remiza mieści się w niewłaściwym miejscu, budynek nieodpowiedni. Narzędzia utrzymane w porządku. Na wyznaczony termin inspekcji wydelegowany instruktor nie przybył wcale i okolicznych straży nie uprzedził.

6. w Jędrzejowie Wąskim żadnych ćwiczeń nie przeprowadzono, wobec niemożności zwołania zbiórki z powodu nieuprzedzenia przez dyrekcję o inspekcji.

Kmdant drużyny był nieobecny, dowódca na urlopie. Przeprowadzono inspekcję narzędzi, stwierdzając należyte ich utrzymanie. Remiza mieści się w niewłaściwym miejscu, budynek nieodpowiedni. Instruktor straży okolicznych nie uprzedził. Odczuwa się brak wody przy ciasnym zabudowaniu drewnianymi budynkami.

7. w Sędziszowie żadnych ćwiczeń nie przeprowadzono, z powodu niemożności zwołania zbiórki, wobec nieuprzedzenia stacji przez Dyрекcję o inspekcji. Instruktor straży okolicznych nie uprzedził. Narzędzia utrzymane w należytych porządku.

8. w Końskich ćwiczenia szkolne nie mogły być przeprowadzone, wobec niemożności zwołania zbiórki z powodu nieuprzedzenia stacji przez dyrekcję.

9. w Kielcach I i II również nie przeprowadzono ćwiczeń, wobec niemożności zwołania zbiórki.

10. w Radomiu przeprowadzono ćwiczenia szkolne i manewrowe przy współudziale pogotowia II-go oddziału SPO w Radomiu. Ćwiczenia wypadły niezadawalniająco, świadcząc o słabym orjentowaniu się poszczególnych członków drużyny i o nieprzygotowaniu do akcji pracowników. Ćwiczenia szkolne po za widocznym brakiem wprawy naogół wypadły dobrze. Remiza i narzędzia utrzymane wzorowo, za wyjątkiem sikawek „Tryumf”, która zbyt ciężko chodzi.

Po ćwiczeniach odbyto odprawę wszystkich oficerów, na której wyjaśniono wadliwą akcję i omówiono różne niedomagania.

II. Jednocześnie dokonano przy udziale inspektora lustracji obiektów kolejowych, formując odpowiednie protokoły na stacjach: w Ostrowcu, Kunowie, Sandomierzu, Sobowie, Strzemieszycach, Miechowie W., Miechowie normalnotorowym, Jędrzejowie W., Jędrzejowie normalnotoro-

wym, Sędziszowie, Końskich, Kielcach I, Kielcach II i w Radomiu. Na wielu mniejszych stacjach instruktorowie przeprowadzili lustracje obiektów kolejowych samodzielnie.

III. W okresie sprawozdawczym dokonano inspekcji straży pożarnych ochotniczych i zakładów przemysłowych:

1. w Sandomierzu stwierdzając należyte utrzymanie narzędzi i zadawalającą sprawność drużyny. Ze względu na pewne niedomagania wewnętrzne straż ta do zawodów w roku bieżącym nie stanęła. Po odbyciu konferencji prezydium Zarządu Straży zaprojektowano zwołanie posiedzenia Zarządu Straży przy współudziale inspektora w celu zastanowienia się nad uporządkowaniem spraw organizacyjnych i nad niedomaganiem.

2. w Cmielowie SPO pod względem sprawności dobra, pod względem wyszkolenia słabsza. Narzędzia utrzymane w należyłym porządku.

3. w Ostrowcu straż pod każdym względem stoi na wysokości zadania. Tak sprawność i wyszkolenie jak i ekwipunek nie pozostawia nic do życzenia za wyjątkiem niewystarczającej ilości węży. Obecnie prowadzi się roboty przy rozszerzeniu remizy, wyremontowaniu podłogi oraz zniwelowaniu placu ćwiczebnego. Projektowane jest nabycie syreny elektrycznej.

4. Wiejskie straże ochotnicze z Denkowa i Siennej na próbie wykazały dostateczną sprawność.

5. Straże Zakładów Przemysłowych Ostrowieckich i Cukrowni Częstocice są postawione na należyłym poziomie.

6. Straż firmy „Strem” w Strzemieszycach wraz z żeńską drużyną prowadzona jest wzorowo.

7. Straż z Gołonoga i Strzemieszyc Małych wykazały zadawalającą sprawność.

8. Straż w Miechowie, tak pod względem organizacyjnym jak i przeszkoleniowym pozostawia bardzo wiele do życzenia i ze względu na nieodpowiednie kierownictwo winna być gruntownie zreorganizowana.

9. Straż wiejska w Niedźwiedzlu od czasu zdobycia mistrzostwa w IV grupie na zawodach wojewódzkich poziomu nie obniżyła, świecąc przykładem, tak pod względem organizacyjnym jak i technicznym.

10. Straż w Sędziszowie pod względem organizacyjnym robi bardzo dobre wrażenie. Pod względem przeszkoleniowym obniżyła swój poziom, czego dowodem jest uchylenie się od udziału w zawodach. Narzędzia niezbyt dobrze utrzymane. Remiza wraz z salą robi dodatnie wrażenie. Odbyta z władzami straży konferencja wysunęła cały szereg niedomagań, które zlecono okręgowi do załatwienia.

11. w Radomiu straż przejawia dużo żywotności. Przebudowanie remizy stworzy dogodniejsze warunki dla życia korporacyjnego. Znana gotowość bojowa pogotowia stoi nadal na wzorowym poziomie, co przy motoryzacji taboru stawia straż na pierwszym miejscu. Zmodernizowana została sygnalizacja alar nowa i oddziały straży dzięki ćwiczeniom i wewnętrznym zawodom wiele zyskują pod względem przeszkolenia. Wzorowa sprawność całej straży, liczne pożary opanowane w zarodku przy fachowym kierownictwie, świadczą o dużym nakładzie pracy, nie tylko zespołu, ale przede wszystkim Zarządu i Komendy Straży.

12. w Końskich straż jest należycie wyekwipowana, posiadając samochód i motorową sikawkę. Sprawność drużyny wzorowa. Po zaalarmowaniu fałszywym alarmie w 3 m. 10 sek. wyjechało 12 ludzi. Zaobserwować się daje tylko brak oficerów.

13. w Busku gotowość i przeszkolenie dobre, natomiast pomieszczenie nieodpowiednie, wskutek czego nie można utrzymać narzędzi w porządku.

IV. W okresie sprawozdawczym dokonano inspekcji Okręgów:

1. w Busku, Opatowie, Kozienicach, Końskich, Miechowie, Jędrzejowie, gdzie stwierdzono normalny przebieg pracy.

2. w Sandomierzu, gdzie praca jest prowadzona wzorowo z wykazaniem dużej inicjatywy i pomysłowości.

3. w Opocznie, gdzie instruktor nie wykazuje należytej pomysłowości.

V. Odbyły się zawody Okręgowe w Opocznie, Końskich, Radomiu, Sandomierzu, Miechowie, Opatowie, Wierzbniku, Jędrzejowie, Kozienicach i Będzinie.

Zawody w Kozienicach, zwłaszcza w III grupie, wykazały dobre przeszkolenie straży, natomiast organizacja pozostawiała wiele do życzenia.

Zawody w Będzinie dobrze zorganizowane i przemysłane w szczegółach wykazały naogół wysoką klasę przeszkolenia poszczególnych drużyn. Zawody były urozmaicone pokazami gazowo-samarytańskimi, wykonanymi przez dwie drużyny żeńskie z fabryki „Strem” z Grodzka. W innych okręgach nie byłem obecny.

VI. Zweryfikowano zawody okręgowe dla grupy II, III i IV w Będzinie dla grupy III i IV, w Busku, Końskich, Miechowie i Sandomierzu oraz dla grupy IV w Opoczniu, jak również rejonowe w Opatowcu, Koszycach i Kazimierzu Wielkiej Okręgu Pińczowskiego, Ciepeliowie, Krępie-Kościelnej i Wąchocku Okręgu zawierciańskiego.

VII. W Opocznie odbył się 8-mio dniowy kurs pożarniczy pod komendą delegowanego st. instr. I. Urbańskiego. Dobrze przeprowadzony kurs wykazał na egzaminach duże rezultaty i opanowanie przedmiotów przez wszystkich słuchaczy. Świadectw wydano 22.

VIII. Dużo czasu w okresie sprawozdawczym pochłonięty zabiegami w sprawach finansowych. Brak pieniędzy na bieżące wydatki zmuszał do podejmowania starań o zdobycie środków drogą pożyczek i dyskontowania weksli, co nie zawsze się udawało.

Tylko Okręgi: będziński, buski i miechowski wywiązały się ze swych zobowiązań. Należności od pozostałych Okręgów wynoszą około 30.000 zł.

IX. Ze względu na intensywnie prowadzone prace kolejowe i zbliżający się kurs w Lublinie dla dowódców drużyn kolejowych wynika potrzeba odbycia konferencji z referentem Głównego Związku oraz z Dyrekcją Kolei w Radomiu.

X. W dniu 22 września przybył do biura Związku na inspekcję Naczelny Inspektor.

XI. Z zakresu prac biurowych po załatwieniu bieżącej korespondencji, zweryfikowaniu zawodów wydano Nr 7 i 8 „Życia Strażackiego” oraz opracowano materiał na posiedzenie Zarządu, a także prowadzono prace buchalleryjne.

W okresie sprawozdawczym wpłynęło listów 259, a od 1.I — 1831, wysłano listów i okólników 393, a od 1.I — 3456 odznaczeń wydano, a od 1.I — świadectw wydano 22, a od 1.I — 503, interesantów przyjęto 33, a od 1.I — 171. Delegacji inspektora było dni 28, a od 1.I — 188. Inspektor wyjeżdżał:

Dn. 15.VIII do Buska w sprawach finansowych oraz na inspekcję Okręgów i Straży.

Dn. 17 i 18.VIII do Zawiercia do Komunalnej Kasy Oszczędności w sprawie prolongaty weksli.

Dn. 23 i 24.VIII do Kozienic na inspekcję Okręgu, Straży i na Zawody Okręgowe.

Dn. 25 i 26.VIII do Warszawy do Głównego Związku w sprawie zaszerzowania personelu technicznego, w sprawie prac kolejowych, wykładów na kursach instruktor-skich, w sprawie odznaczeń oraz z innemi bieżącymi sprawami do biura Głównego Związku i „Przeglądu Pożarniczego”. Do Związku Warszawskiego w sprawie terminów prac kolejowych.

Dn. 28.VIII do Końskich na inspekcję Okręgu Straży i drużyny kolejowej.

Dn. 29, 30 i 31.VIII do Opoczna na wykłady i egzaminy na kursach oraz na inspekcję Okręgu i Straży.

Dn. 2.IX do Buska do Komunalnej Kasy Oszczędności w sprawie dyskonta weksli.

Dn. 3.IX do Radomia do Dyrekcji Kolejowej dla omówienia programu kursu dla dowódców drużyn kolejowych.

Dn. 8.IX do Sandomierza na lustrację obiektów kolejowych i inspekcję przeszkolenia drużyny kolejowej oraz na inspekcję Okręgu i Straży Sandomierskiej oraz do Pana Starosty, Burmistrza, Inspektora PZUW, Prezesa Straży i Komendanta Policji.

Dn. 9.IX do Kunowa na lustrację obiektów kolejowych i inspekcję przeszkolenia drużyny kolejowej.

Dn. 10.IX do Opatowa na inspekcję Okręgu, do p. Starosty i do Ostrowca na inspekcję Straży Ochotniczej Zakładów Ostrowieckich, cukrowni Częstocice, Ochotniczej z Siennej i z Denkowa, a także drużyny kolejowej oraz na lustrację obiektów kolejowych.

Dn. 11 i 12.X do Strzemieszyc na lustrację obiektów kolejowych i na inspekcję przeszkolenia drużyny kolejowej, a także na inspekcję Straży „Strem”, Gołonoga i Strzemieszyc Małych.

Dn. 13.IX do Miechowa na lustrację obiektów kolejowych i na inspekcję przeszkolenia drużyny kolejowej. Również na inspekcję Okręgu i Straży w Miechowie i Niedźwiedziu oraz do p. Starosty.

Dn. 14.IX do Będzina na zawody Okręgowe.

Dn. 15.IX do Jędrzejowa na inspekcję Okręgu i do nowo-mianowanego p. Starosty w celu przedstawienia się. Również na inspekcję obiektów kolejowych i drużyny kolejowej.

Dn. 18.IX do Sędziszowa na lustrację obiektów kolejowych i na inspekcję przeszkolenia drużyny kolejowej oraz na inspekcję straży pożarnej ochotniczej w Sędziszowie.

Dn. 19.IX do Kielc I i II na lustrację obiektów kolejowych i na inspekcję przeszkolenia drużyny kolejowej.

Dn. 23.IX do Radomia na lustrację obiektów kolejowych i inspekcję przeszkolenia drużyny kolejowej oraz na inspekcję Straży w Radomiu.

ad 4. Druh. inż. Hempel złożył na piśmie swe uwagi, jako delegata Zarządu Związku na zawody Okręgowe w Koźienicach i Będzinie, przyczem na jego wniosek postanowiono wyrazić st. instr. J. Plebankowi pochwałę za wzorowe zorganizowanie zjazdu. W związku z temi sprawozdaniami postanowiono umieścić na porządku obrad Rady Wojewódzkiej sprawę ustalenia porządku przy przyjmowaniu raportów na zjazdach. Narazie uchwalono wydać zarządzenie, aby naczelnicy Zjazdów, niezależnie od raportów składanych pp. Starostom, składali również raporty delegatom Zarządu Wojewódzkiego.

ad 5. Przyjęto do wiadomości sprawozdanie finansowe i wobec krytycznego stanu przekazano skarbnikowi sprawę podjęcia kroków w celu zainkasowania należności.

ad 6. Przyjęto do wiadomości pismo Zarządu Głównego z prośbą o wyrażenie podziękowania st. instr. Władysławowi Urbańskiemu za szybkie i wzorowe wykonanie czynności kolejowych.

b) Po rozpatrzeniu rekursu b. instruktorki Haliny Grzędzińskiej w sprawie jej zwolnienia, postanowiono przejść nad tą sprawą do porządku. Reklamacje teje w sprawie dyet postanowiono uwzględnić i wypłacić złotych 859,67 gr.

c) Wniosek okręgu jędrzejowskiego w sprawie awansowania aspiranta A. Bachmana, postanowiono odłożyć do czasu zaszerogowania personelu technicznego przez Zarząd Główny.

d) Przyjęto do wiadomości pismo Okręgu Sandomierskiego o powołanie st. instr. Wł. Urbańskiego na 6-tygodniowe ćwiczenia wojskowe.

Uwzględniono prośbę st. instr. Ignacego Urbańskiego o zwolnienie z zajmowanego stanowiska, ze względu na przejście tegoż do Okręgu wrocławskiego i postanowiono na jego miejsce do Okręgu Buskiego desygnować st. instr. N. Kałkowskiego.

f) Sprawę zaangażowania instruktorki żeńskich drużyn odłożono.

ad. 7. Postanowiono wystąpić do Zarządu Głównego z wnioskami o odznaczenie.

A. Dyplom Uznania Straży Pożarnej T-wa Akc. „Zawiercie” z racji 50-letniego jubileuszu.

B. Złotym Krzyżem za ratowanie ginących Bolesława Ferensa zast. dowódcy Oddziału w Opatowie.

C. Srebrnym Krzyżem za dzielność i odwagę Stanisława Króla szeregowca SPO z Włostowa Okręgu sandomierskiego.

D. Srebrnymi medalami zaśluga:

1. Dr. Józefa Landau prezesa SP firmy „Strem” w Strzemieszycach.

2. Edwarda Kaczkowskiego z Włoszczowy.

3. Jerzego Wolffa, prezydenta miasta w Zawierciu.

4. Michała Stypkowskiego z Zawiercia.

5. Eugenjusza Wochtmana st. instruktora Okręgu

6. Władysława Urbańskiego st. instr. Okręgu sandomierskiego.

Zawierciańskiego.

7. Ryszarda Perkowskiego, oficera inspekcyjnego.

E. Bronzowymi medalami zaśluga:

1. Jana Opatowicza z Zawiercia.

2. Franciszka Cisowskiego z Zawiercia.

3. Józefa Binkiewicza z Zawiercia.

4. Grzegorza Mudynę z Zawiercia.

5. Feliksa Zucha z Zawiercia.

6. Franciszka Czapłę z Zawiercia.

7. Franciszka Fabjanczyka z Zawiercia.

8. Józefa Znamierskiego z Zawiercia.

9. Pawła Krzyżanowskiego z Zawiercia.

10. Jana Smętka z Zawiercia.

11. Aleksandra Pierzaka z Wolicy.

12. Wincentego Króla z Niewachlowa.

13. Adama Kęckiego ze Szczesna.

14. Kacpra Kalembasa ze Słupi.

15. Władysława Gnatowskiego z Opatowa.

16. Jana Kopczyńskiego z Radomia.

17. Andrzeja Śmielaka z Bobrownik.

18. Józefa Gibalskiego z Bobrownik.

19. Wincentego Gogola z Piekoszowa.

20. Józefa Plebanka st. instruktora Okręgu koneckiego.

21. Franciszka Piankę mł. instr. Okręgu będzińskiego.

22. Kazimierza Trzaskalskiego st. instr. Okręgu włoszczowskiego.

Na wniosek poszczególnych Okręgów przyznano

F. Listy pochwalne:

1. Antoniemu Detce, prezesowi SPO w Niewachlowie okr. kieleckiego.

2. Janowi Dunałowi, szeregowcowi SPO w Bukowskiej Woli okr. miechowskiego.

3. Wojciechowi Grzesikowi, sekretarzowi SPO w Niewachlowie okr. kieleckiego.

4. Stanisławowi Holenderskiemu, v. prezesowi WPO w Zawierciu.

5. Franciszkowi Idzikowi, dowódcy SPO w Bukowskiej Woli okr. miechowski.

6. Władysławowi Kolbarczykowi, prezesowi SPO w Bobrownikach okr. kozienski.

7. Janowi Kukilei, szeregowcowi SPO w Bukowskiej Woli okr. miechowskiego.

8. Józefowi Nowakowi, naczelnikowi SPO w Bukowskiej Woli okr. miechowski.
9. Józefowi Pieniążkowi, zast. naczelnika SPO w Bukowskiej Woli okr. miechowski.
10. Janowi Salwie, gospodarzowi SPO w Miechowie.
11. Janowi Wosińskiemu, prezesowi SPO w Poraju okr. kieleckiego.
12. Stanisławowi Woźniakowi, skarbnikowi SPO w Niewachlowie okr. kielecki.
13. Józefowi Wronie, członkowi Zarządu S. P. O. w Niewachlowie okr. kielecki.
14. Stanisławowi Zebro, adjutantowi SPO w Bukowskiej Woli okr. miechowski.

G. Znak za wysługę lat XL:

Juljuszowi Josephowi, naczelnikowi S. P. „H. Dietel” w Sosnowcu.

H. Znaki za wysługę lat XXX:

SPO w Końskich

1. Franciszkowi Dzwonnikowi, szeregowcowi
2. Antoniemu Fabickiemu, dowódcy Oddziału
3. Franciszkowi Laskowskiemu, dowódcy Oddziału
4. Józefowi Partyce, sekcijnemu
5. Franciszkowi Popiołkiewiczowi, plutonowemu
6. Leonowi Sujkowskiemu, członkowi komisji rewiz.
7. Janowi Zagożdżonowi, szeregowcowi
8. Janowi Zawadzkiemu, skarbnikowi
9. Józefowi Zielińskiemu, szeregowcowi.

SP. „H Dietel” w Sosnowcu okr. będzińskiego

10. Samuelowi Rudawerowi, st. felczerowi.

I. Znaki za wysługę lat XXV:

SPO w Klimontowie okr. sandomierskiego

1. Walentemu Ilnatowiczowi, vice prezesowi

SPO w Końskich

1. Józefowi Owczarkowi, szeregowcowi.

SPO w Kozięglówach, okr. zawierciańskiego

1. Janowi Świerczewskiemu, naczelnikowi rejonowemu.

SPO w Zawierciu

1. Józefowi Binkiewiczowi, sekcijnemu
2. Franciszkowi Ciszewskiemu, szeregowcowi
3. Grzegorzowi Mudynie, szeregowcowi
4. Janowi Opatowiczowi, szeregowcowi
5. Janowi Smentkowi, szeregowcowi.
6. Michałowi Stypkowskiemu, gospodarzowi.

J. Znaki za wysługę lat XX:

SPO w Końskich

1. Janowi Szymańskiemu, naczelnikowi
2. Stanisławowi Lesiakowi, plutonowemu.

SPO w Kozięglówach, okr. zawierciańskiego

1. Antoniemu Berezie, dowódcy oddziału rezerwy.

SPO w Pińczycach, okr. zawierciańskiego

1. Adolfowi Hetmańczykowi, naczelnikowi.

SPO Kol. w Radomiu

1. Janowi Jagielskiemu, komendantowi.

SPO w Słomnikach, okr. miechowski

1. Janowi Lepiarczykowi, szeregowcowi.

SPO w Zawierciu

1. Ludwikowi Kruczkowi, szeregowcowi
2. Andrzejowi Szczygłowi, szeregowcowi
3. Stanisławowi Szymańskiemu, prezesowi.

K. Znaki za wysługę lat XV.

SPO w Grodźcu, okr. będzińskiego

1. Antoniemu Karczowi, zastępcy gospodarza

2. Stanisławowi Morakowi, członkowi Zarządu
3. Władysławowi Stachurskiemu, sekretarzowi.

SPO w Klimontowie, okr. sandomierskiego

1. Antoniemu Brockiemu, członkowi Zarządu.

SPO w Końskich

1. Stanisławowi Górcie, sekcijnemu
2. Franciszkowi Stanisławskiemu, strażakowi.

SPO w Zawierciu

1. Wincentemu Hanie, plutonowemu
2. Zygmuntoowi Krzakowi, sierżantowi
3. Ignacemu Podleńskiemu, szeregowcowi.

L. Znaki za wysługę lat X.

SP w Częstocicach, okr. opatowskiego

1. Januszowi Zegrzdzie, adjutantowi.

SPO w Dzierzgowie, okr. włoszczowskiego

1. Janowi Brychowi, szeregowcowi
2. Tadeuszowi Grzesikowi, plutonowemu
3. Piotrowi Kowalskiemu, zastępcy naczelnika
4. Aleksandrowi Osmędzie, szeregowcowi
5. Stanisławowi Pytańskiemu, gospodarzowi
6. Piotrowi Świeżewskiemu, członkowi komisji rewizyjnej.

7. Marjanowi Tarnowskiemu, szeregowcowi
8. Franciszkowi Walczykowi, vice prezesowi.

SPO w Grodźcu, okr. będzińskiego

1. Piotrowi Cichoniowi, szeregowcowi
2. Józefowi Kidawie, zastępcy naczelnika.

SP w Jedlińsku, okr. radomskiego

1. Józefowi Mularskiemu, szeregowcowi
2. Romanowi Mularskiemu, naczelnikowi
3. Wacławowi Nowakowi, szeregowcowi,
4. Stanisławowi Szpatowiczowi, dowódcy oddziału
5. Stefanowi Ziembickiemu, adjutantowi.

SPO w Klimontowie, okr. sandomierskiego

1. Michałowi Bernysowi, szeregowcowi
2. Eugenjuszowi Bilskiemu
3. Antoniemu Goryckiemu, szeregowcowi I oddziału
4. Wincentemu Kaniewskiemu, aspirantowi
5. Antoniemu Oleszkowi, adjutantowi
6. Marjanowi Prochowskiemu, naczelnikowi
7. Wincentemu Rokwiszowi, prezesowi
8. Antoniemu Zyglińskiemu, gospodarzowi.

SPO w Końskich

1. Janowi Cicheckiemu, szeregowcowi,
2. Józefowi Kosierkiewiczowi, szeregowcowi
3. Kazimierzowi Śliwińskiemu, szeregowcowi
4. Łukaszowi Wilczyńskiemu, szeregowcowi.

SPO w Kozięglówkach, okr. zawierciańskiego

1. Józefowi Frączkowi, szeregowcowi.

SPO w Niegosławicach, okr. jędrzejowskiego

1. Ignacemu Białemu, szeregowcowi
2. Ludwikowi Błajszczakowi, szeregowcowi
3. Józefowi Domagale, szeregowcowi
4. Karolowi Kieljaszowi, szeregowcowi
5. Stanisławowi Kozłowi, gospodarzowi
6. Franciszkowi Miśkiewiczowi, prezesowi
7. Antoniemu Siwcowi, dowódcy oddziału
8. Franciszkowi Stychnie, prądownikowi
9. Kajetanowi Waligórskiemu, szeregowcowi.

SPO w Nowej Wsi, okr. zawierciańskiego

1. Franciszkowi Czapli, naczelnikowi.

SPO w Pińczycach, okr. zawierciańskiego

1. Andrzejowi Będkowskiemu, gospodarzowi

2. Danielowi Będkowskiemu, dowódcy oddziału
3. Stanisławowi Cichemu, szeregowcowi
4. Janowi Sularzowi, szeregowcowi
5. Piotrowi Szmaliowi, dowódcy oddziału
6. Teofilowi Szmaliowi, szeregowcowi
7. Władysławowi Uchnastowi, zastępcy naczelnika.

SPO w Przeczycach, okr. zawierciańskiego

1. Janowi Sobczykowi, szeregowcowi
2. Janowi Krzykowskiemu, naczelnikowi
3. Antoniemu Kajdasowi, członkowi Zarządu
4. Antoniemu Jędrusikowi, zastępcy naczelnika
5. Piotrowi Górze, szeregowcowi
6. Feliksowi Głazewskiemu, członkowi honorowemu
7. Antoniemu Słowińskiemu, dowódcy oddziału
8. Antoniemu Sączewskiemu, szeregowcowi
9. Janowi Kyrzowi, dowódcy oddziału.

SPO w Sandomierzu

1. Władysławowi Urbańskiemu, starszemu instrukt.

SPO w Słomnikach, okr. miechowskiego

1. Pawłowi Budzińskiemu, dowódcy oddziału
2. Mikołajowi Ciałowiczowi, zastępcy gospodarza
3. Wincentemu Gajosowi, gospodarzowi
4. Jacentemu Ostrowskiemu, szeregowcowi.

SPO w Zawierciu

1. Janowi Machelskiemu, szeregowcowi
2. Antoniemu Sobocie, szeregowcowi
3. Sewerynowi Wesołowskiemu, vice prezesowi.

ad 8. Regulamin Kasy Ubezpieczenia Koni

Opracowany projekt regulaminu Kasy Ubezpieczenia Koni postanowiono rozesać do opinii Okręgom z zapytaniem, czy kasa winna być zorganizowana przy Związku Wojewódzkim, czy też przy poszczególnych Okręgach.

Jednocześnie postanowiono wystąpić z wnioskiem o zmianę § 2 statutu Związku Wojewódzkiego i Okręgowego przez dodanie punktu „G” „zakładać i prowadzić Kasę Ubezpieczeń Strażaków i Kasy Ubezpieczeń Koni od nieszczęśliwych wypadków podczas użycia przez Straże Pożarne”.

ad. 9. Rozpatrzenie programu Kursów Żeńskich postanowiono odłożyć.

ad. 10. Odłożono również sprawę zatwierdzenia wzoru świadectw kursowych dla druhen.

ad. 11. Zatwierdzono protokół Walnego Zebrania Okręgowego we Włoszczowie oraz w Opatowie z zastrzeżeniem, aby było dołączone sprawozdanie finansowe.

ad. 12. Zatwierdzono wyniki zawodów Okręgowych w Busku, Sandomierzu i Końskich.

ad. 13. Ze względu na zmianę regulaminu zawodów, wobec konieczności wprowadzenia w roku przyszłym regulaminu zawodów Głównego Związku, postanowiono unieważnić wydane upoważnienie do sędziowania po ukończeniu wszystkich zawodów okręgowych w roku bieżącym.

Wszyscy, którzy w przyszłości będą chcieli ubiegać się o prawo sędziowania, zostaną zobowiązani do ponownego ukończenia kursu i po poddaniu się egzaminowi otrzymają nowe legitymacje.

ad. 14. Wobec konieczności przeprowadzenia zawodów wojewódzkich na podstawie regulaminu zawodów Głównego Związku oraz wobec przeprowadzenia zawodów rejonowych i Okręgowych według regulaminu kieleckiego postanowiono zaniechać projektowanego na wiosnę zorganizowania zawodów wojewódzkich za bieżący sezon ćwiczebny.

Jednocześnie postanowiono zwrócić się do Centrali z prośbą zrewidowania regulaminu zawodów Głównego Związku przed przyszłorocznym okresem ćwiczebnym.

ad. 15. Wobec dopominania się przez poszczególne straże o dyplomy za zawody wojewódzkie, postanowiono

zwrócić się do D-ha J. Kona z prośbą o przyspieszenie dostarczenia blankietów.

ad. 16. Po rozpatrzeniu nadesłanej przez Centralę do zaopiniowania instrukcji biurowej postanowiono wyrazić pogląd, że ze względu na drobiazgowość, instrukcja ta nie nadaje się dla Związków Wojewódzkich i Okręgowych.

ad. 17. Rozpatrzenie zaprojektowanego szematu do budżetu dla Okręgowych Związków i poszczególnych straży odłożono do następnego zebrania.

Natomiast postanowiono, że statystyka za rok bieżący winna być wykonana przez Okręgi według schematów zastosowanych w roku ubiegłym. Tabele statystyczne wydrukowane zostały w Nr 7 „Życia Strażackiego” i instruktorzy winni sformować wykazy z podanymi tam rubrykami.

ad. 18. Przyjęto do wiadomości następujący terminarz prac na najbliższą przyszłość, delegując niezależnie od inspektora członków Zarządu na zawody Okręgowe:

dn. 26.IX Delegacja do Włoszczowy,
dn. 26.IX Inspekcję Straży i obiektów kolejowych w Końskich,

dn. 27.IX Inspekcję Straży i obiektów kolejowych w Tomaszowie,

dn. 28.IX Zawody Okręgowe w Olkuszu deleg. D-h prezes Z. Przyjałkowski i st. instruktor N. Kałkowski,

dn. 28.IX Zawody Okręgowe w Szczekocinach del. dh J. Dąbrowski,

dn. 29.IX Zebranie w sprawie obchodu w województwie del. p. W. Kusterski,

dn. 30.IX Inspekcję Straży i obiektów kolejowych w Bogorji,

dn. 2.X Czwarte Kursu kolejowego w Lublinie,
dn. 4.X Inspekcję Straży i obiektów kolejowych w Zawierciu,

dn. 5.X Zawody Okręgowe w Częstochowie deleg. dh J. Dąbrowski,

dn. 5.X Zawody Okręgowe w Zawierciu delegat dh Z. Przyjałkowski,

dn. 5.X Zawody Okręgowe w Pińczowie delegat dh vice-prezes Zwirski,

dn. 6.X Inspekcję Straży i obiektów kolejowych w Częstochowie,

dn. 7.X Inspekcję Straży i obiektów kolejowych w Sosnowcu,

dn. 8.X Inspekcję Straży i obiektów kolejowych w Łazach,

dn. 11.X Inspekcję Straży i obiektów kolejowych w Będzinie,

dn. 11.X Wykłady na kursie w Lublinie,

dn. 11.X Egzaminy na kursie w Lublinie,

dn. 12.X Zawody Okręgowe w Kielcach deleg. dh J. Dąbrowski,

dn. 14.X Inspekcję Straży i obiektów kolejowych w Dąbrowie,

dn. 16.X Inspekcję Straży i obiektów kolejowych w Żabkowicach,

dn. 18.X Inspekcję Straży i obiektów kolejowych w Skarżysku,

dn. 19.X Obchód X-lecia zwycięstwa nad bolszewikami.

dn. 25.X Inspekcję Straży i obiektów kolejowych w Maczkach,

dn. 26.X Odprawa instruktorów w Kielcach.

ad. 19. Sprawy Kominiarstwa.

Wobec otrzymanych informacji, że poszczególne straże będą mogły ubiegać się o koncesję na wycier kominów o ile zmienią statut, postanowiono zalecić, aby w statutach T-wa Ochotniczej Straży Pożarnej punkt „E” § 2 zmienić jak następuje: „Organizować sekcję zawiązaną specjalnie dla prowadzenia przemysłu kominarskiego, która by utrzymywała kominarzy w celu czyszczenia kominów i przewodów dymowych w budowlach”.

ad. 20. Termin następnego posiedzenia Zarządu.

Następne zebranie wyznaczono w Kielcach dn. 19 października 1930 r. z następującym porządkiem obrad:

1. Zatwierdzenie protokołu poprzedniego zebrania,
2. Załatwienie ważniejszej korespondencji,
3. Sprawozdanie inspektora,
4. Sprawozdanie finansowe,
5. Personalja,
6. Odznaczenia,
7. Zatwierdzenie schematów budżetowych i sprawozdawczych,
8. Zatwierdzenie wyników zawodów Okręgowych,
9. Zatwierdzenie protokołu Walnych Zebrań Okręgowych,
10. Program Kursów Żeńskich,
11. Wzór świadectw kursowych dla druhen,
12. Budżet na rok 1930,
13. Termin i porządek obrad Rady Wojewódzkiej,
14. Sprawa wydania kalendarza,
15. Regulamin kasy ubezpieczenia koni.

ad. 21. W wolnych wnioskach przyjęto do wiadomości, iż Okręg w Miechowie uchwalił zebrać od swych członków drogą dobrowolnych składek zł. 1000 na łódź podwodną p. n.: „Odpowiedz Treviranusowi”. Patryotyczne to przedsięwzięcie, przynoszące chlubę inicjatorom, winno być wzorem dla wszystkich.

Na tem posiedzenie zakończono.

Protokół Nr 9/30

posiedzenia Zarządu Związku Straży Pożarnych Województwa Kieleckiego odbytego w Kielcach dnia 26 listopada 1930 r. w lokalu własnym przy ul. Sienkiewicza 15.

Obecni: druhowie prezes Zdzisław Przyjałkowski, viceprezes Wacław Zwirski, viceprezes Aleksander Erbe, sekretarz Jan Dąbrowski, skarbnik inż. Kazimierz Hempel, oraz członkowie Zarządu: dr. Bohdan Gliński i Jan Szymański.

Posiedzenie rozpoczęło o godz. 16¹⁵.

Porządek obrad:

1. Załatwienie ważniejszej korespondencji.
2. Sprawy personalne.
3. Odznaczenia.
4. Upoważnienie prezydium do załatwienia spraw nagłych.
5. Przedłużenie okresu próbnego personelowi biura.
6. Sprawa lustracji straży i obiektów kolejowych.
7. Załatwienie pisma st. instr. Nikodema Kałkowskiego.
8. Sprawa druha Józefa Drzewieckiego.
9. Sprawy finansowe.
10. Zatwierdzenie wzorów budżetów Okręgów i Straży.
11. Zatwierdzenie regulaminu kursów żeńskich.
12. Wolne wnioski.

ad. 1. Rozpatrzone następującą korespondencję:

a) pismo Głównego Zarządu w sprawie składki członkowskiej od Wojewódzkiego Związku — powołano się na § 23 lit. b. Statutu Głównego Związku Straży Pożarnych R. P.

b) okólnik Głównego Związku Nr 77 postanowiono przesłać w odpisie wszystkim Okręgom,

c) podanie Julji Grymkiewiczowej o zapomogę — dla braku funduszy nie zostało uwzględnione,

d) oceny sądu konkursowego z zawodów okręgowych w Olkuszu — uwzględniono na podstawie przeprowadzonych uprzednio manewrów rejonowych,

e) prośby D-ha A. Fruchlińskiego w sprawie umorzenia należności za prenumeratę „Życia Strażackiego” nie uwzględniono,

f) zamianę odznaczenia dla D-ha Stanisława Dąbrowskiego uwzględniono,

g) postanowiono zamówić tablicę pamiątkową z płaskorzeźbą Marszałka Piłsudskiego dla biura Związku za 120 zł. stosownie do odezwy Komitetu Dziesięciolecia odparcia Najazdu Rosji Sowieckiej,

h) pismo okręgu Częstochowskiego w sprawie dostarczenia 30 sztuk świadectw ukończenia 5-cio dniowych kursów — załatwiono przychylnie,

j) pismo okręgu Opatowskiego w sprawie zakładania drużyn dziecięcych — pozostawiono inicjatywie Okręgu,

i) projekt i plan kursów w okręgu Sandomierskim przyjęto,

k) przesłane fotografie straży iłżeckiej postanowiono zwrócić ponieważ Związek nie będzie wydawał kalendarza,

l) sprawę poprawki w dyplomie D-ha Kąlszka uwzględniono i przesłano do Głównego Zarządu,

ł) pismo Głównego Zarządu w sprawie wstrzymania starań o wprowadzenie w życie statutu Ubezpieczenia Koni — przyjęto do wykonania,

m) pismo Głównego Związku w sprawie zaniechania przez personel (P. Z. U. W. urządzania kursów w uczelniach — przyjęto do wiadomości,

n) pismo Głównego Związku w sprawie nieodpowiedniego zachowania się przy pożarze posterunkowego Nr 3101 przyjęto do wiadomości z tem, że sprawę skierowano do starostwa,

o) przyjęto do wiadomości okólnik Zarządu Głównego Nr 66 zawiadamiający o możliwości otrzymania dodatkowego zasiłku w roku bież.,

p) przyjęto do wiadomości odezwę Komitetu Floty Narodowej postanawiając poprzeć akcję Komitetu na terenie Związku za pośrednictwem Zarządów Okręgowych.

ad. 2. Na podanie p. Gajewskiej składającej ofertę na objęcie funkcji instruktorki drużyn żeńskich odpowiedziano odmownie.

Pismo Instruktora Kupieckiego o poczynionych staraniach objęcia wolnego stanowiska instruktora powiatu stopnickiego przyjęto do wiadomości.

ad. 3. Postanowiono wystąpić do Zarządu Głównego z wnioskami o przyznanie:

a) Złotego Medalu Zasługi staroście Stanisł. Białemu.

b) Brązowych Medali Zasługi: Kazimierzowi Gaworowi S. P. O. Blachownia, Michałowi Gorzelakowi S. P. O. Częstochowa, Henrykowi Krawczykowi S. P. O. Blachownia.

c) Wydelegowano prezesa Zdzisława Przyjałkowskiego i sekretarza Jana Dąbrowskiego celem dekoracji Złotym Medalem Zasługi b. prezesa Rady Wojewódzkiej viceministra Władysława Korsaka, która się odbędzie na posiedzeniu Rady Naczelnej Związku w Warszawie w dniu 16-go grudnia 1930 r.

ad. 4. W celu załatwiania od posiedzenia do posiedzenia spraw pilnych upoważniono do decydowania prezydium Zarządu w następującym składzie: prezes Zdzisław Przyjałkowski, I-szy viceprezes Wacław Zwirski i skarbnik Kazimierz Hempel.

ad. 6. Postanowiono wstrzymać na okres zimowy lustrację straży i obiektów kolejowych, przez instruktorów okręgowych, aż do odwołania

ad. 9. Sprawy finansowe referuje d-h skarbnik Hempel, komunikując, że wydatki od 4 października do 25 listopada wyniosły złotych 9.744,19 gr. (złotych dziewięć tysięcy siedemset czterdzieści cztery groszy 19) — na gruzdzie zaś r. b. przewidują się wydatki w sumie zł. 11.634,88 gr. (złotych jedenaście tysięcy sześćset trzydzieści cztery 88 groszy. Saldo zaś na dzień dzisiejszy wynosi gotówką:

1. P. K. O. Warszawa zł. 646,24 gr.

2. K. K. O. Kielce „ 1456,66 „

zł. 2102,90 gr.

Wniosek o nabycie fotelików dla biura Związku—za-lecono mieć na uwadze:

Remont i dorobienie brakujących części u drzwi i okien w lokalu Związku odłożono.

Węgiel dla biura zdecydowano nabyć w składzie i wybierać w miarę potrzeby.

ad. 10. Zatwierdzono wzory budżetów dla Okręgów i Straży.

ad. 11. Projekt regulaminu kursów dla drużyn żeńskich postanowiono przekazać Zarządowi Głównemu do zatwierdzenia.

Zebrańie zakończono o godz 1.30 po północy.

Protokół Nr 10/30.

posiedzenia Zarządu Straży Pożarnych Województwa Kieleckiego odbytego dnia 6 grudnia 1930 r. w lokalu własnym w Kielcach przy ul. Sienkiewicza Nr 15.

Obecni Druhowie: prezes Zdzisław Przyjałkowski, 1-szy wiceprezes Wacław Zwirski, skarbnik Kazimierz Hempel, Bohdan Gliński, Jan Szymański, oraz inspektor naczelny Głównego Związku Szymon Jarońszewski

Nieobecni Druhowie: Aleksander Erbe, Jan Dąbrowski.

Posiedzenie rozpoczęło o godz. 17.15.

Porządek obrad:

1. Obsada stanowiska Inspektora Związku.
2. Odznaczenia.
3. Sprawy finansowe.
4. Wolne wnioski.

ad. 1. Obsada stanowiska Inspektora.

Przewodniczący udziela głosu naczelnemu Inspektorowi d-howi Jarońszewskiemu, który przedstawiając trudności wyszukania odpowiedniego kandydata na wakujące stanowisko inspektora proponuje przyjęcie starszego instruktora d-ha Józefa Plebana z Okręgu Będzińskiego. Zarząd po przeprowadzeniu wyczerpującej dyskusji przyjął wniosek naczelnego inspektora — mianując druha Józefa Plebana, tytułem trzechmiesięcznej próby, na stanowisko p. o. inspektora Związku Wojewódzkiego od dnia 1 stycznia 1931 r.

ad. 2. Odznaczenia.

Rozpatrzone wnioski: a) Zarządu Okręgowego w Wierzbniku o przyznanie Krzyża za ratowanie głąnych dla druhow: Władysława Sępiola i Wacława Cichosza. Wnioski powyższe jako przedawnione odrzucono, ponieważ sięgają do 20 lat wstecz.

b) Przyznano znak za wysługę lat 15 d-howi Janowi Bahrowi z S. P. O. Gierłachów.

c) Przyznano znaki za wysługę lat: za lat 35 d-howi Franciszkowi Hoffmanowi z S. P. O. Wysoka, za lat 15 druhom: Zrosłakowi Józefowi, Jagielle Adamowi, Woźniakowi Antoniemu, Dubłowi Marcinowi, Gocyłowi Wincetemu, Górze Franciszkowi, Zakrzewskiemu Janowi, Bromblikowi Antoniemu, Cłukowi Stanisławowi, Szymonikowi Wojciechowi, Zawadzcie Andrzejowi, Ligęzie Stanisławowi—wszyscy z S. P. O. Wysoka-Okrąg Zawiercie.

Wnioski Okręgu Wierzbnik postanowiono odesłać ponieważ wnioski powinny być przedkładane przez Zarząd, a nie przez instruktora.

ad. 3. Sprawy finansowe.

Przyjęto bez zmian projekt budżetu za okres 1930 r. w rozchodach i dochodach na sumę 77,000 zł. (siedemdziesiąt siedem tysięcy złotych).

ad. 4. Wolne wnioski.

a) Wniosek Okręgu Sandomierskiego, w sprawie zastosowania hydronetek i piorunochronów na terenie powiatu, dla zabezpieczenia kościołów i synagog, uznano za celowy i zasługujący na poparcie,

b) na prośbę S. P. O. Częstochowa postanowiono umieścić w najbliższym numerze „Życia Strażackiego” sprawozdanie Komisji Technicznej, wyznaczonej przez Zarząd Główny do zbadania akcji ratunkowej podczas pożaru fabryki Kona i Markusfelda w Częstochowie.

Na prośbę S. P. O. w Częstochowie Zarząd Zw. Str. Poż. Wojew. Kieleckiego na posiedzeaiu w dniu 6.XII.30 r. postanowił umieścić poniższy protokół.

Protokół

z ekspertyzy akcji ratunkowej przy pożarze fabryki papieru „Kohna i Markusfelda” przy ulicy Targowej w Częstochowie, w dniu 8.VII 1930 r.

Komisja rzeczoznawców Głównego Związku Straży Pożarnych R. P. w składzie: Komendanta Milewskiego z Bydgoszczy—Przewodniczącego Komisji, Naczelnika Chelmińskiego z Pruszkowa oraz Podinspektora J. Mikuły, p. o. kierownika Wydziału inspekcyjno-wyszkoleniowego Głównego Związku, zbadawszy druhow: wice-prezesa Związku Okręgowego i kierownika akcji ratunkowej przy wyżej wspomnianym pożarze Jana Serednickiego, prezesa Zarządu Straży Częstochowskiej Jakóba Kona, st. instr. Związku Okręgowego pow. częstochowskiego Szwaib, komendanta stałego pogotowia Wojciechowskiego, Widery członka Zarządu oraz innych przeprowadziła ekspertyzę celem zbadania i wydania opinii fachowej o akcji ratunkowej, udzielonej przez Straż częstochowską podczas wyżej wspomnianego pożaru.

Ekspertyzę przeprowadzono na skutek zażalenia Straży częstochowskiej, wniesionego do Głównego Związku przeciw d-howi inspektorowi Związku Straży Pożarnych województwa kieleckiego. J. Drzewieckiemu, który na posiedzeniu Zarządu Związku Kieleckiego w dn. 14.VIII rb. składając sprawozdanie z inspekcji o akcji ratunkowej postawił zarzut Straży Częstochowskiej, że wyżej wspomniana akcja była nieudolnie prowadzona.

Komisja, po zapoznaniu się z raportem o pożarze oraz przesłuchaniu druha prezesa Zarządu Straży częstochowskiej, oraz innych członków, skonstato-wało, że Straż przybyła do pożaru na skutek przypadkowo zauważonego dużego słupu dymu przez prezesa J. Kona. Wymieniony według zwyczaju w towarzystwie innych druhow siedł na strażnicę. Przed wejściem obejrzał się i zauważył dym na skutek czego dzwonkiem zaalarmował pogotowie, które wyjechało natychmiast. Fakt powyższy potwierdza kierownictwo fabryki papieru, albowiem dopiero po przyjeździe Straży, nie wiedząc, że ta jest już na miejscu czynna, kierownictwo fabryki zwróciło się o ratunek telefonicznie oraz zarządziło alarm syreną fabryczną.

Po przyjeździe na miejsce pożaru Straż zastała obiekt dwupiętrowy całkowicie objęty pożarem oraz zagrożone budynki, znajdujące się pod jednym dachem. Prócz tego był zagrożony jeden obiekt dwupiętrowy wskutek połączenia drewnianym korytarzem z płonącym obiektem.

Kierownictwo akcji zwróciło swoją uwagę na zabezpieczenie zagrożonych budynków i w tym celu I-szy prądownik zajął stanowisko na dachu budynku Nr II, celem odcięcia pożaru i zabezpieczenia dachów; drugi prądownik zabezpieczył obiekt Nr V i zaatakował palące się przybudówki Nr VI gasząc je całkowicie; 3-ci prądownik zaatakował kotłownię i obronił maszynę parową Nr VII; 4-ty prądownik zajął stanowisko w budynku Nr II na pierwszym piętrze, celem przecięcia ognia i niedopuszczenia go przez galerię do budynku Nr III.

Po przybyciu Straży z Blachowni i Rakowa wzmocniono obronę trzema prądami, mianowicie; dwóch prądowników zajęło miejsca na pierwszym i drugim piętrze w budynku Nr III celem zabezpieczenia tego budynku wewnątrz; trzeci prądownik zaatakował korytarz z budynku Nr III celem ułatwienia ataku przez dwóch prądowników wyżej wymienionych.

Następnie przybyła Straż z Kawodrzy, która po ustaleniu sikawki na środku rzeki, zajęła się obroną budynku Nr III. Inne Straże z okolicy a to z Wrzosowej, Brzeziny Małych i Wielkich, Gnaszyna, Wielkiego Boru i kolejowa zajęły się zabezpieczeniem budynków sąsiednich przed ogniem lotnym.

Komisje po przesłuchaniu szeregu świadków oraz zapoznaniu się z planem sytuacyjnym i po przeprowadzeniu wizji lokalnej podczas której obejrzała dokładnie obiekty zniszczone i opalone — stwierdziła co następuje:

- 1) Obiekt dwupiętrowy na przestrzeni około 100 m. x 30 m. został całkowicie objęty pożarem, nie wskutek winy Straży, iż zapóźno przybyła, a jedynie dlatego, że nie została na czas zaalarmowana, bowiem przyjazd nastąpił po przypadkowym zauważeniu pożaru i Straż, będąc już czynną, dopiero została zaalarmowana syreną fabryczną.
- 2) Akcja, prowadzona przez Straż częstochowską była celowa, bowiem musiała być skierowana wyłącznie do obrony zagrożonych obiektów, albowiem obiekt objęty pożarem z chwilą przybycia Straży, nie przedstawiał już żadnej wartości. Informacje, otrzymane tak od bezpośrednio zainteresowanych współwłaścicieli fabryki, jak i kierownictwa technicznego, mniemanie to potwierdzają.
- 3) Komisja stwierdziła, że akcję prowadzono w nader trudnych warunkach ze względu na duże nagromadzenie materiału palnego. Prócz tego wiele otworów, szereg wentylatorów i 3 dźwigi stanowiły znakomite warunki do przenoszenia się pożaru i łatwości jego powstania do rozmiarów, w jakich Straż zastała przed przystąpieniem do akcji. Korytarz drewniany spowodował pożar w budynku Nr III, wskutek czego spłonął dach i częściowo górne kondygnacje budynku. Straż zdołała całkowicie obronić parter załadowany papierem. Obrony zewnątrz tego obiektu nie dało się przeprowadzić z braku dostępu dla drabiny mechanicznej, bowiem z tyłu budynku znajduje się płot murowany.
- 4) Natychmiast po alarmie do pomocy wezwano straż z Blachowni i Rakowa. Straże okoliczne przybyły samorzutnie na skutek widocznego dymu. Nie wzywano ich z uwagi na brak dostatecznego sprzętu do powyższej akcji. To też po przyjeździe niekompletny sprzęt straży częstochowskiej musiała zasilić beczkowozami. Z przyczyn wspomnianych powyżej nie zaalarmowano również straży z Wyczerp. Celem przekonania się o istotnym stanie rzeczy, Komisja udała się do Wyczerp i stwierdziła naocznie, że straż posiada sikawkę przeno-

sną z 30 m. metrami węża tłoczego i 3 beczkowozy 2 kołowe, jednak sprzęt ten nie mógłby odegrać większej roli w akcji jako zbyt słaby. Pompy parowej nie wzywano, gdyż nie jest ona własnością straży, a należy do fabryki „Częstochowianka”. W dodatku była ona w remoncie, który skończono w dniu wybuchu pożaru. Dlatego też przyjazd jej nastąpił z opóźnieniem, gdy pożar był już zlokalizowany. Użyto jej do gaszenia źródła pożaru.

- 5) Komisja, zważywszy powyższe dane, stwierdza, że zarzuty postawione przez p. insp. Drzewieckiego w sprawozdaniu o pożarze jakoby akcja była nieudolnie prowadzona — są bezpodstawne, albowiem akcja nie mogła być inaczej prowadzona jak tylko w tym kierunku, jaki został nadany przez Komendę Straży częstochowskiej.

Przy tej sposobności Komisja stwierdza, że w stosunku do zakresu działania, ilości mieszkańców oraz ze względu na tereny fabryczne wyposażenie straży częstochowskiej jest za słabe, co dało się zauważyć podczas pożaru fabryki powyższej.

Członkowie Komisji

(—) *Chełmiński*
(—) *J. Mikuła.*

Przewodniczący Komisji

(—) *Milewski*
K-mdt Straży Pożarnej w Bydgoszczy

Uzupełnienie Komisji specjalnej, powołanej przez Zarząd Główny Związku Straży Pożarnych Rzplitej Polskiej do zbadania słuszności zarzutu inspektora Związku Straży Pożarnych Województwa Kieleckiego p. J. Drzewieckiego o rzekomo wadliwym przeprowadzeniu akcji ratunkowej przez Straż Pożarną Ochotniczą w Częstochowie pożaru papierni w Częstochowie.

Na podstawie danych faktycznych, stwierdzonych przez Komisję wyrażam opinię następującą, nie umniejszając w niczem opinii całej Komisji wyrażonej w protokole:

1) Wyjazd Straży do pożaru nastąpił w czasie niezwykle szybkim od chwili ujawnienia pożaru (dowód zbliżania się pogotowia straży do posesji fabrycznej w momencie, kiedy administracja palącej się fabryki zamierzała dopiero wszcząć alarm przez telefon).

2) Sprzęt ratowniczy, którym rozporządzała straż częstochowska, zarówno własny jak i straży okolicznych zużytkowany był w sposób najzupełniej właściwy i celowy.

3) Skierowanie akcji ratunkowej ku zabezpieczeniu budynków bezpośrednio zagrożonych było jedynym celem i skutecznym zadaniem, a to z uwagi, że straż zastała w pełnym ogniu od parteru do poddasza halę maszyn, do której bezpośrednio przylegały inne budynki.

4) Nie zawezwania straży w Wyczerpach, nie może stanowić zarzutu, po pierwsze ze względu na brak połączenia telefonicznego z tą strażą, a po drugie z uwagi na zbyt prymitywny sprzęt pożarniczy tej straży (1 sikawka zdejmowana i 30 mtr. węża), która przy największej nawet swej sprawności nie mogłaby wiele zdziałać.

Tutaj zaznaczam, że kilka straży okolicznych, oddalonych do 6 klm. przybyło do pożaru bez wezwania, a większa jeszcze ilość straży mogłaby wywołać raczej pewne utrudnienie w akcji, a nie pomoc.

5) Uratowanie budynków, przylegających do spalonej hali maszyn, przy uwzględnieniu okoliczności znajdowania się w tych budynkach znacznej ilości materiałów łatwopalnych, niemożności ustawienia drabin mechanicz-

nych z powodu braku dostępu i t. d. stanowi najlepszy widomy dowód sprawności i skuteczności akcji ratunkowej.

Z powyższych względów uważam zarzut p. insp. J. Drzewieckiego za zupełnie nieuzasadniony i bezpodstawny i wielce krzywdzący chlubną sławę straży częstochowskiej.

Członek Komisji Komendant Straży
Pożarnej Ochotniczej w Pruszkowie
(—) W. Chetmiński.

Odznaka Strzelecka

Poniżej podajemy w skróceniu opis ustanowionej „odznaki strzeleckiej”, ponieważ Straże Pożarne jako stowarzyszenia posiadające prawa przysposobienia w ojskowego, uprawiają sport strzelecki i członkowie nasi dość często stają do zawodów strzeleckich organizowanych przez Komitety i Komendantów przysposobienia wojskowego.

Straże pożarne jako organizacje silne liczebnie i istniejące w każdym zakątku naszego kraju specjalnie powinny zająć się strzelectwem jako „sportem obrony narodowej” ponieważ należyte postawienie wyszkolenia strzeleckiego jest podstawą siły obronnej Państwa.

Strażactwo, które ma za sobą tak chlubne karty w dziejach walk o Niepodległość i z czasów ostatniej wojny polsko-rosyjskiej nie może pozostać w tyle za innymi organizacjami przysposobienia wojskowego.

Zaś podstawą dobrego wyszkolenia strzeleckiego jest należyte postawienie i uprawianie strzelectwa jako sportu dającego godziwą i pożyteczną dla przygotowań naszej obrony przed wrogiem, rozrywkę.

W październiku 1930 r. Związek Strzelecki, jako mandatarz na Polskę Międzynarodowego Związku Towarzystw Strzeleckich wydał opracowany regulamin odznaki strzeleckiej, który został zatwierdzony przez Państwowy Urząd Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego jako obowiązujący dla wszystkich stowarzyszeń Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego.

Odznaka ta została ustanowiona jako odznaczenie dla wyróżniających się w strzelaniu sportowców. Celem odznaki jest: propaganda strzelectwa jako „sportu obrony narodowej”, podział na klasy uprawiających sport strzelecki, stosownie do poziomu ich umiejętności oraz zachęcanie strzelających do stałej i systematycznej pracy nad sobą dla poprawiania swoich wyników.

O odznakę strzelecką, ubiegać się może każdy obywatel (ka) polski (a) należący do jakiegokolwiek stowarzyszenia posiadającego prawa przysposobienia wojskowego, klubu lub sekcji strzeleckiej stowarzyszenia sportowego lub też służący czynnie w Wojsku Polskim.

Odznaka Strzelecka dzieli się na 4 stopnie.

Odznaka Strzelca wyborowego ze złota z wieńcem, strzelca I klasy złota, strzelca II klasy srebrna i strzelca III klasy brązowa.

Odznakę trzeba zdobywać corocznie. Posiadacz „Odznaki”, który ją zdobędzie przez trzy lata z rzędu lub w pięciu choćby niekolejnych latach, ma prawo stałego noszenia odznaki najwyższego posiadanego stopnia bez obowiązku ponownego strzelania o odznakę.

Warunki zdobycia odznaki są szczegółowo wymienione w broszurze wydanej nakładem Związku Strzeleckiego p. t. „Odznaka Strzelecka”, którą zamówić można przez Zarząd Wojewódzki.

Jak się dowiadujemy, strażactwo i w tej dziedzinie staje godnie do apelu — jednak zaznaczyć wypada, że w strzelectwie pleć piękna prześcignęła brzydszą połowę rodzaju ludzkiego. Dowodem tego jest poniżej podana notatka kronikarska.

Zawody Kobiety o odznakę strzelecką

Dnia 30 października na zawodach strzeleckich zorganizowanych przez Podokręg Kielecki Związku Strzeleckiego o odznakę strzelecką d-hna Janina Kowalikówna zdobyła drugie miejsce w strzelaniu z broni małokalibrowej długiej na odległość 25 mtr. do tarczy dziesięciopierścieniowej o średnicy 30 cm. osiągając 162 punkty na możliwych 200.

Wynik wyższy o 12 punktów od wymaganego minimum uprawnia d-hnę Janinę Kowalikównę do otrzymania odznaki Strzelca III klasy.

Okólnik Głównego Związku w sprawie Floty Narodowej.

W dążeniu do mocarstwowego rozwoju Polski Odrodzonej każdy obywatel, któremu dobro własnego Państwa jest drogie, musi uświadomić sobie, jak ważną rolę odgrywa w tej pracy rozbudowa wielkiej floty morskiej. Posiadanie przez Polskę własnej floty wojennej i handlowej — to konieczność zarówno polityczna, jak i gospodarcza: 400 milionów złotych, wpłacone w r. 1928 obcym towarzystwom okrętowym za przewóz towarów drogą morską, stanowi dostateczny powód do głębokiej troski o jak-największe wyzyskanie morza polskiego przez własne czynniki i przez krajowe towarzystwa.

Wartość Gdyni, która z małego osiedla rybackiego w krótkim czasie stała się dużym portem morskim, będzie wtedy istotną i całkowitą dla Państwa Polskiego, gdy zdobędzie się ono jednocześnie na silną flotę morską.

Wysiłki rządu bez udziału najszerszych warstw społeczeństwa nie dadzą tych rezultatów, które winniśmy w najkrótszym czasie uzyskać w pracy nad rozbudową własnej floty.

Dlatego też obowiązkiem każdego jest poprzeć akcję jaką w tym kierunku prowadzi od roku 1927 Komitet Floty Narodowej.

Strażactwo Polskie nie może pozostać za innymi w tym zbiorowym wysiłku Narodu, ale jak w każdej potrzebie publicznej czy obywatelskiej i tutaj musi objawić swą ofiarność i zapał.

Zwracamy się więc do WW. Druhów z gorącym apelem, aby pobudzili do współpracy z Komitetem Floty Narodowej najmniejsze komórki strażactwa tamtejszego Związku, wskazując im jednocześnie sposób tej współpracy albo przez czynny udział, albo przez stałą minimalną ofiarę pieniężną (rocznie 1 zł., miesięcznie 10 gr.)

W związku z „Miesiącem Pomorza”, który przeprowadza Związek Obrony Kresów Zachodnich od 16.XI do 16.XII br., akcja zmierzająca do rozbudowy Floty Narodowej, zyskuje szczególnie na sile, bo jak nie może być silnej Polski bez morza, nie może być również bez wielkiej floty handlowej i wojennej.

Najszersze uświadomienie społeczeństwa musi być i naszym udziałem; prosimy WW. Druhów, aby według rozporządzeń środków udzielili pomocy Komitetowi Floty Narodowej, przykładając się tem samem do stworzenia Wielkiej i Mocarstwowej Polski.

Cz o ł e m.

Prezes Gł. Zw. Str. Poż. R. P.
Inż. St. Twardo.

Inspektor naczelny
Sz. Jaroszewski.

Wydane Okólniki.

W ciągu ubiegłego okresu wydano okólniki w następujących sprawach:

Okólnik Nr 92. Nr dz. 3572 z dnia 22.X.30 r.

1. Z dniem 7 b. m. przestał pełnić funkcję Inspektora Związku Straży Pożarnych Wojew. Kieleckiego druh Józef Drzewiecki.

2. Zarządzenie w sprawie obchodu 10 lecia zwycięskiego odparcia najazdu Rosji Sowieckiej.

3. Podanie do wiadomości okólnika Państwowego Urzędu Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego w sprawie obowiązku badania zawodników przez lekarzy rządowych.

Okólnik Nr 93. Nr dz. 3593—3654 z dn. 25.X.30 r.

Podaje się do wiadomości, iż Straże Pożarne ubiegające się o koncesje na wycier kominów, winne zmienić punkt „e” § 2 Statutu Towarzystwa Ochotniczej Straży Pożarnej jak następuje:

„Organizować sekcję zawiązaną specjalnie dla trudnienia się przemysłem kominarskim, któraby utrzymywała kominarzy w celu czyszczenia kominów i przewodów dymowych w budowlach”.

Powyższa formalność jest niezbędna dla zastosowania § 5 Rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 4 czerwca 1930 r., wydanego w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych Dz. U. R. P. Nr 46 z dnia 27 czerwca 1930 r. pozycja 390.

2. Zarządzenie popierania działalności Komitetów Obchodu odparcia najazdu Rosji Sowieckiej, oraz nabywania pocztówek i plaket propagandowych z popiersiem Marszałka Piłsudskiego.

Okólnik Nr 94. Nr dz. 3655 z dnia 3.XI.30 roku.

1. Przypomnienie nadsyłania sprawozdań miesięcznych przez instruktorów.

2. O wykazach stanu służby Korpusu Technicznego.

3. O dokładniejszym wykonywaniu poleceń Związku Wojewódzkiego.

4. O wysyłaniu Okręgów odznaczeń i wydawnictw tylko za gotówkę.

5. Podanie do wiadomości Okólnika Zarządu Głównego w sprawie wyborów do Sejmu i Senatu.

Okólnik Nr 95. Nr 3679 z dnia 12.XI.30 r.

Podanie do wiadomości okólnika Zarządu Głównego w sprawie zachowania się strażactwa podczas wyborów.

Pozatem przesłano Okręgów odpisy Okólników Zarządu Głównego Nr 64, 72, 74.

Zarządzenia organizacyjne na miesiąc styczeń

Odprawa instruktorów okręgowych

Dnia 14 stycznia w Kielcach w lokalu własnym przy ul. Sienkiewicza 15 o godz. 10 rano odbędzie się odprawa instruktorów okręgowych z następującym porządkiem dziennym.

1. Zagajenie Prezesa Związku Wojewódzkiego.
2. Przemówienie p. o. Inspektora;
3. Złożenie sprawozdań pisemnych oraz wykazów stanu służby;
4. Sprawy organizacyjne;
5. Sprawy techniczno-wyszkoleniowe;
6. Wytyczne prac na rok 1931/2
7. Zapytania i wyjaśnienia;
8. Zamknięcie i odprawy.

Godziny urzędowania biura Związku w Kielcach

Prezes Związku Wojewódzkiego bywa stale w środy od godz. 15 do 18, p. o. Inspektor cały dzień z przerwą obiadową (13 - 15).

Biuro Związku czynne jest codziennie oprócz niedziel i świąt bez przerwy od godziny 9 do godz. 16.

Składki członkowskie

Z uwagi na kryzys finansowy Związku wzywa się Zarządy Okręgów do wpłacenia zaległych składek członkowskich jak również o wpłacenie składek przypadających na rok 1932 zgóry.

Okólniki perjodyczne

Dla uniknięcia nadmiernej korespondencji i dla zaoszczędzenia porta wprowadza się perjodyczne okólniki Zarządu Wojewódzkiego dla Okręgów, które winny być podawane do wiadomości na posiedzeniach Zarządów i mają moc obowiązującą.

Salutowanie weteranów powstań narodowych

Na posiedzeniu Rady Naczelnej Zw. Str. Poż. R. P. odbytem w Warszawie dnia 16 grudnia b. r. został uchwalony wniosek Związku Straży Pożarnych Województwa Kieleckiego o obowiązku salutowania weteranów powstań narodowych przez wszystkich członków Straży.

W najbliższym czasie uchwała powyższa zostanie podana do wykonania wszystkim Strażom.

Nasza odpowiedź Treviranusowi.

Bezprzykładny atak ministra niemieckiego Treviranusa na nasze granice zachodnie i dostęp do morza wywołał w masach strażactwa polskiego silny odruch protestu.

Jak się dowiadujemy i na terenie województwa poszczególne Okręgi i Straże przystąpiły do zbiórki funduszu na zakup łodzi podwodnej p. n. „Odpowiedź Treviranusowi”.

Poczynania te zasługują na jaknajdalej idące poparcie ogółu strażactwa.

Ukazała się broszura p. t. „Wyszkolenie pojedynczego strażaka Ochotniczej Straży Pożarnej” w opracowaniu Insp. Pożarn. na Wojew. Krakowskie Adama Biedroń-Kalinowskiego. Format 8-ki, str. 23. Cena egzemplarza zł. 1.20. Wysyłka za zaliczeniem pocztowym. Składnica Związku Straży Pożarnych w Krakowie, ul. Batorego 21. 134

Ostateczne wyniki zawodów okręgowych

Lokata	Straż pożarna	Nazwisko i imię dowódcy drużyny	Czas trwania			Ilość punktów				OCENA ostateczna w punktach
			ćwiczeń		zadania taktycznego	karnych			premijowych	
			ogólny	poszczególne		za czas	za błędy	za przekroczenie czasu		
			w sekundach							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

GRUPA III.

W Będzinie, dnia 14 września 1930 r.

Skład Sądu: Przewodniczący Wochtman Eugenjusz, sekretarz Perkowski Ryszard, członkowie Grabowski Szczepan, Jakubowski Ludwik i Kałkowski Nikodem.

1	Grodziec wieś	Flak Władysław	540	267	235	75	26	—	2	51
2	Wojkowice Kom.	Widerak Antoni	480	240	246	91	42	—	—	49
3	Ząbkowice	Gajewski Henryk	600	300	231	60	31	—	—	29

W Busku Zdroju, dnia 13 lipca 1930 r.

Skład Sądu: Przewodniczący Ząbek Marjan, sekretarz Jurkowski Konstanty i członek Jakubowski Ludwik.

1	Stopnica	Laskowski Zygmunt	540	286	235	66	15	—	2	53
2	Busko Kolonia Górka	Wacławik Karol	600	320	207	58	25	—	2	35

W Końskich, dnia 7 września 1930 r.

Skład Sądu: Przewodniczący Weinberger Władysław, sekretarz Jakubowski Ludwik i członek Perkowski Ryszard.

1	Końskie „Kronenblum“	Sztwiertnia Paweł	600	327	205	54	2	—	8	60
2	Szydłowiec	Setta Marjan	600	347,2	204	51	2	—	8	57
3	Końskie „Neptun“	Kotulski Ludwik	660	347	177	51	9	—	—	40

W Sandomierzu, dnia 14 września 1930 r.

Skład Sądu: Przewodniczący Weinberger Władysław, sekretarz Choroszyński Wacław i członek Trzaskalski Kazimierz.

1	Sandomierz	Pakulski Jan	540	348,5	290	44	19	—	2	27
2	Zawichost	Barszcz Andrzej	1020	493	487	15	15	—	—	0

GRUPA IV.

W Będzinie, dnia 14 września 1930 r.

Skład Sądu: Przewodniczący Machura Jan, sekretarz Polcer Kazimierz i członek Jarno Jan (junior).

1	Dobieszowice	Dworak Jan	480	106	190	139	18	—	6	127
2	Tapkowice	Kulaj Józef	540	142,5	276	101	20	—	6	87
3	Strzyżowice	Kopka Sylwester	540	131	347	96	25	—	4	75
4	Góra Siewierska	Barański Eugenjusz	540	178	358	75	20	—	4	59
5	Tuczna Baba	Przybyła Józef	600	179,4	300	72	19	—	4	57

W Busku Zdroju, dnia 13 lipca 1930 r.

Skład Sądu: Przewodniczący Ząbek Marjan, sekretarz Jurkowski Konstanty i członek Jakubowski Ludwik.

1	Szydłów	Zawada Teodor	420	119	164	127	23	—	6	110
2	Tuczępy	Chłond Jan	480	143	124	111	24	—	4	91
3	Brzeziny	Masajeda Jan	480	141	230	95	17	—	4	82
4	Piastrec	Omyła Piotr	420	149	135	94	16	—	2	80
5	Błotnowola	Król Ludwik	420	132	150	90	24	—	4	70
6	Szaniec	Węda Stanisław	540	174	180	81	14	—	2	69
7	Młyny	Molenda Stanisław	480	174	195	79	19	—	4	64
8	Mikulowice	Kryczka Piotr	540	168	180	83	23	—	2	62
9	Ogledów	Słomka Michał	480	159	137	80	23	—	2	59

W Jędrzejowie, dnia 21 września 1930 r.

Skład Sądu: Przewodniczący Wójcik Jan, sekretarz Kałkowski Nikodem i członek Gajewski Henryk.

1	Węgleszyn	Dąbrowski Bolesław	540	140,5	196	103	45	—	4	62
2	Słaboszowice	Frydel Antoni	480	114,5	185	128	86	—	—	42
3	Kawęczyn	Błaszczuk Julian	480	136	281	100	71	—	—	29
4	Jaronowice	Zygmunt Zygmunt	600	162	290	96	68	—	—	28
5	Boleścice	Jawor Stanisław	540	111,5	292	113	88	—	—	25
6	Laskowa	Lech Józef	540	147,5	393	84	62	—	—	22
7	Dębska Wola	Szelest Jakób	660	193	284	89	66	2	—	21
8	Złotniki	Zakrzewski Antoni	780	137	247	109	90	6	—	13
9	Sobków	Słaby Stanisław	480	179	234	86	75	—	—	11
10	Okrzywnica	Nowak Aleksander	660	181	250	87	75	2	—	10

W Opatowie kieleckim, dnia 14 września 1930 r.**Skład Sądu:** Przewodniczący Piotrowski Wincenty, sekretarz Turketti Julian i członek: Wojakowski Aleksander.

1	Buszkowice	Dzieńkowski Ignacy	480	117	185	129	7	—	8	130
2	Brzezie	Małkiewicz Adam	540	112	168	130	13	—	10	127
3	Wojnowice	Banaczek Jan	540	115	160	126	9	—	10	127
4	Boduszów	Mirowski Stefan	540	114	194	125	8	—	8	125
5	Wierzbka	Świątek Bolesław	540	133	235	112	6	—	10	116
6	Waśniów	Rogoz Władysław	600	140	220	114	8	—	10	116
7	Iwaniska	Osys Stefan	480	145	185	111	7	—	10	116
8	Wlonice	Stankowski Stanisław	570	150	195	106	3	—	10	113
9	Biedrzychów	Rejowski Franciszek	600	144	231	106	8	—	10	108
10	Lasocin	Prokop Henryk	600	168	195	104	6	—	6	104
11	Chmielów	Wołowicz Władysław	540	155	210	97	6	—	8	99
12	Gojców	Wróbel Paweł	600	159	200	90	7	—	10	93

W Sandomierzu, dnia 14 września 1930 r.**Skład Sądu:** Przewodniczący: Weinberger Władysław, sekretarz Choroszyński Wacław, i członek Trzaskalski Kazimierz.

1	Samorzec	Misiuda Jan	540	125	163	125	10	—	12	127
2	Jurkowice	Hubert Stanisław	420	142	185	109	13	—	6	102
3	Suliśławice	Smakowski Mieczysław	480	147	172	106	14	—	8	100
4	Włosów	Juszczak Wincenty	600	173	215	88	9	—	8	87
5	Winiary	Ozóg Stanisław	480	197,5	240	73	16	—	10	67

Kronika pożarowa

Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych w dziale przymusowych ubezpieczeń budowli od ognia zlikwidował na terenie swej działalności (Kongresówka,

Kresy Wschodnie, Małopolska) od 1 stycznia do 30 czerwca 1930 r. 6750 pożarów przy zgorzałych 11317 nieruchomościach na sumę zł. 19.830.833.36.

Terenowo powyższe pogorzele przedstawiają się następująco:

Nr bieżący	Województwo	Zlikwidowano		Na sumę Zł.
		pożarów	nieruchom.	
1	Kieleckie	805 ... 12 0/0	1417 = 12,5 0/0	2.539.063 = 13 0/0
2	Lubelskie	545 ... 8 0/0	1142 = 10 „	2.969.248 = 15 „
3	Łódzkie	663 ... 10 „	927 = 8 „	1.986.198 = 10 „
4	Warszawskie	733 ... 11 „	1088 = 9,5 „	2.709.456 = 13 1/2 „
5	Białostockie	303 = 4,5 „	654 ... 6 „	1.565.658 = 8 „
6	Nowogrodzkie	297 = 4,5 „	723 = 6,5 „	1.142.384 = 5 3/4 „
7	Poleskie	301 = 4,5 „	517 = 4,5 „	559.835 = 3 „
8	Wileńskie	353 = 5 „	525 = 4,5 „	703.940 ... 3,5 „
9	Wołyńskie	684 = 10 „	1239 = 11 „	1.706.007 ... 8,5 „
10	Krakowskie	482 = 7 „	622 = 5,5 „	1.120.649 ... 5 1/2 „
11	Lwowskie	631 = 9,5 „	1127 = 10 „	1.534.746 ... 3 3/4 „
12	Stanisławowskie	543 = 8 „	698 = 6 „	716.950 ... 3,5 „
13	Tarnopolskie	410 = 6 „	641 = 6 „	576.704 ... 3 „
		6.750 ... 100 0/0	11.317 ... 100 0/0	19.830.833 ... 100 0/0

Porównawcze zestawienie zasiłków

przysługujących Strażom Pożarnym z Wojew. Kieleckiego przez P. Z. U. W. do 31 lipca w roku 1928, 1929 i 1930.

Nr bieżący	NAZWA OKRĘGU	P R Z Y Z N A N O D O 31 L I P C A					Kolejność między Okręgami w g. najmniej wyjedna-nych sum				NAZWA OKRĘGU		
		Z ł o t y c h		w roku 1930	P r o c e n t		w 1928	w 1929	w r. 1930	w 1928		w 1929	w 1930
		w roku 1928	w roku 1929		w r. 1928	w r. 1929							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12		
1	Będziński	8.154.—	2.920.40	8.320.40	10,33%	2,55%	8,66%	14	3	16	Będziński		
2	Buski	2.770.20	9.565.42	7.530.90	3,51 "	8,36 "	7,84 "	10	16	14	Buski		
3	Częstochowski	14.099 —	6.494.20	5.457.66	17,86 "	5,67 "	5,68 "	17	8	10	Częstochowski		
4	Jędrzejowski	2.620.20	6.986.20	3.347.90	3,32 "	6,10 "	3,49 "	8	9	3	Jędrzejowski		
5	Kielecki	9.406.—	7.400.30	6.583.10	11,92 "	6,47 "	6,86 "	16	10	11	Kielecki		
6	Konecki	1.990.—	2.637.05	4.173.20	2,52 "	2,30 "	4,35 "	6	2	6	Konecki		
7	Kozienicki	1.760.—	3.172.65	803.20	2,23 "	2,77 "	0,84 "	5	4	1	Kozienicki		
8	Miechowski	7.823 —	16.692.20	7.233.60	9,91 "	14,59 "	7,53 "	13	17	13	Miechowski		
9	Olkuski	7.444.20	7.968.45	5.210.—	9,43 "	6,96 "	5,43 "	12	12	9	Olkuski		
10	Opatowski	8.570.—	7.662.40	3.610.—	10,86 "	6,70 "	3,76 "	15	11	4	Opatowski		
11	Opoczyński	2.200 —	3.790.—	4.997.20	2,79 "	3,31 "	5,20 "	7	5	8	Opoczyński		
12	Pińczowski	646.80	9.097.—	4.169.—	0,82 "	7,95 "	4,34 "	1	14	5	Pińczowski		
13	Radomski	2.718.50	8.494.60	1.905.48	3,45 "	7,42 "	1,98 "	9	13	2	Radomski		
14	Sandomierski	1.304.20	5.534.40	7.132.40	1,65 "	4,84 "	7,43 "	3	7	12	Sandomierski		
15	Wierzbicki	1.525 —	2.159.—	13.196.20	1,93 "	1,89 "	13,74 "	4	1	17	Wierzbicki		
16	Włoszczowski	910.—	4.716.70	4.270.40	1,15 "	4,12 "	4,45 "	2	6	7	Włoszczowski		
17	Zawierciański	4.986.30	9.151.30	8.190.50	6,32 "	8,00 "	8,42 "	11	15	15	Zawierciański		
		78.927.40	114.442.27	96.031.14	po 100 %								

RĘCZNE GAŚNICE PIANOWE GENERATORY KRAJOWEGO WYROBU

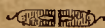
POLECAJĄ

ZJEDNOCZONE WYTWÓRNIE GAŚNICZE

MI-RA

Sp. z ogr. odp.

WARSZAWA

BRACKA Nr. 17.

FABRYKA NARZĘDZI POŻARNICZYCH SKŁADNICA STRAŻY POŻARNYCH Spółka Akcyjna

SPRZEDAŻ:

Warszawa, Senatorska 29, tel. 277.42.

FABRYKA:

Grodzisk Maz., ul. Fabryczna 11, tel. 39.

Podaje do wiadomości:

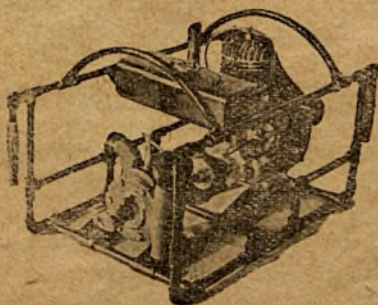
Brześć n/Bugiem, dn. 30.V.1930 r.

PROTOKÓŁ

W dniu 30 maja 1930 r. o godz. 13-ej w m. Brześć n/B. w obecności pp. Podinspektora Zw. Straży Pożarnych Wojew. Poleskiego Mieczysława Januszewskiego, Starsz. Instr. tegoż Zw. Bolesława Partyki, Komend. Zawodow. Straży Poż. m. Brześć n/B. Kazimierza Imrota, Burmistrza m. Terespoła n/B. i Naczelnika Ochotniczej Straży Pożarnej tegoż miasta Mateusza Rutkowskiego, Nacz. Ochotn. Str. Pożarnej m. Brześć n/B. Wacława Kwiatkowskiego, Zastępcy Komend. Zaw. Str. Pożarnej m. Pińska Tadeusza Fryde, odbyła się próba motorowej sikawki przenośnej „Florjanka”, produkowanej przez firmę „Składnica Straży Pożarnych” Sp. Akc. w Warszawie, która wykazała przy trzystu metrach węża tłocznego (I) 2” wytrysku pod kątem 45° długości 16 mtr. i 3 1/2 atmosf. ciśnienia przy pyszczku (I) 12 m/m., pomimo silnego roszczenia węży tłocznych na całym dystansie; po półgodzinnej pracy w tak trudnych warunkach motor nie wykazał zagrzanania się.

P o d p i s y:

(—) M. Januszewski. (—) K. Imrot, (—) B. Partyka, (—) T. Fryde,
(—) W. Kwiatkowski i (—) M. Rutkowski.

Sikawka motorowa „FLORJANKA” własnej konstrukcji.

JENERALNA REPREZENTACJA NA POLSKĘ
FIRMY: C. D. MAGIRUS A. G. ULM. A/D.

ROK ZAŁOŻENIA 1820.

ROK ZAŁOŻENIA 1820.

ZAKŁADY STRAŻACKIE Sp. Akc.

Cechy u Prostejova (Czechosłowacja).

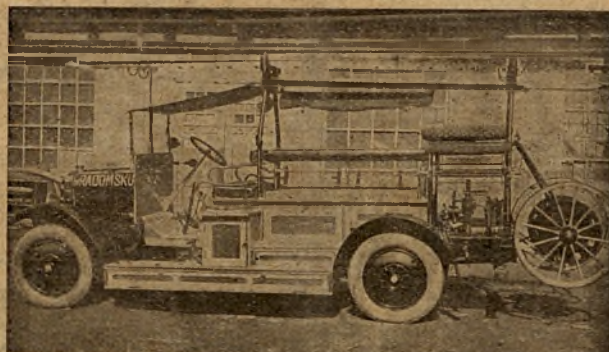
RUD. J. SZMIDT

Sosnowiec, ul. Chemiczna 6, tel. 11-76.

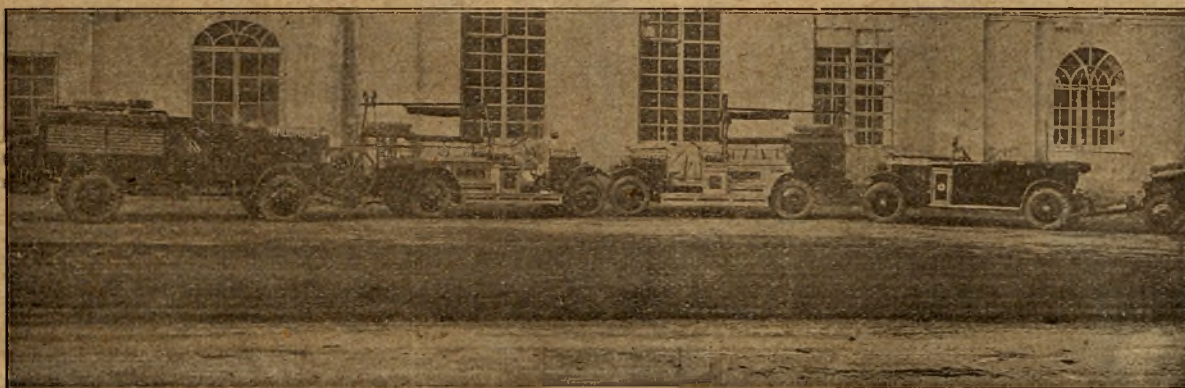
REPREZENTACJE:**KAROL KALVODA**

Kraków, ul. Szewska 19.

Sikawki samochodowe i motorowe każdej żądanej wielkości. Sikawki ręczne i kombinowane. Mechaniczne drabiny samochodowe, rotacyjne i mechaniczne 2-kołowe. Hydronetki i hydropułty różnych sysemów. Przyrządy sanitarne i ratownicze. Syreny elektryczne. Sprzęt przeciwdymny i przeciwgazowy. Dla miast: samochodowe polewaczki bez lub z urządzeniem przeciwpożarowym ze zbiornikami od 2000 do 10000 litrów. Wozy do zamiatania ulic samochodowe i konne. Samochodowe wozy do przewożenia śmieci. —

Wszelkiego rodzaju przyrządy gimnastyczne dla szkół i towarzystw sportowych według patentów własnych. Wężę pożarnicze i do celów technicznych z najlepszych konopi włoskich na wysokie ciśnienie. Kosztorysy i pokazy na żądanie gratis i bez zobowiązania dla kupującego. Wiele pierwszorzędnych świadectw i podziękowań. Zakłady prowadzone są pod najściślejszym nadzorem władz związkowych. Tabor samochodowy budujemy na podwoziach znanej marki „SKODA” —

FABRYKA NARZĘDZI POŻARNICZYCH**L. PIĘTKA, A. PŁOSKI i G. SZOŁOWSKI****„STRAŻAK”**

Warszawa, Zarząd i Biuro sprzedaży: Królewska 11, telefon 110-46 i 205-25.

Fabryka: Warszawa, ul. Syreny 3, telefon 110-55.

POLECA DO NATYCHMIASTOWEJ SPRZEDAŻY:

Samochody pożarnicze i cysterny na różnych podwoziach. Sikawki motorowe przenośne i na wózkach 2-kołowych, wydajność 700 do 1200 litrów.

Drabiny mechaniczne dla celów montażowych i pożarniczych. Sikawki ręczne „Tryumf” i 2-cylindrowe.

Beczkowozy 2 i 4-kołowe.

Łączniki zczepiane „Polonja” i trójniki.

Aparaty ochronne przeciwgazowe i maski dymowe.

Syreny alarmowe „Tyfon”.

Helmy, pasy, topory i t. p.

Dogodne warunki płatności.

Powszechna Wystawa Krajowa — Poznań

dwa wielkie srebrne medale

1) od Ministerstwa Przemysłu i Handlu,

2) od Powszechnej Wystawy Krajowej.

Sikawka motorowa (wyrób własny) patent „Rosenbauer”

POPIERAJCIE PRZEMYSŁ KRAJOWY!

Cena ogłoszeń: cała stronica zł. 100, połowa stronicy zł. 50, ćwiartka zł. 30, ósemka zł. 16, szesnastka zł. 10.

Prenumerata roczna: zł. 12.

Wydawca: Związek Straży Pożarnych Woj. Kieleckiego.

Druk Kiel. S-ki Wydawniczej.

Redaktor odpowiedzialny: Józef Plebanek.